

TUDI LETOS BO
NADVSE DINAMIČNO

JE PODEŽELJE RES
MANJVREDNO?

NAJRAJE SEM BIL
IN SEM KAR JANEZ

OBISKALI SMO
ZAHODNO OBALO ZDA

Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2015
letnik 16 | številka 3
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Poletje je ...

Vonj po sveže pokošeni travi je naznanil prihod poletja. Še malo, pa bomo vzneseno odhajali na počitnice ali le uživali brezdelje, se nastavljal sončnim žarkom ali z nahrbtnikom iskali dogodivščine v neznanih mestih. Bloški korak se spet ponša z razgibanim življenjem na planoti. Aktivnosti so se iz šolskih učilnic, pisarn, tovarn preselile v naravo. Košnja, grabljenje, oživila so vaška igrišča, Bloško jezero že razvaja s prijetno ohladitvijo. Za nekaj časa bomo lahko v kot potisnili težke vsebine in se posvetili branju ljube literature. Naj bo to tudi Bloški korak!

Ana Jakopin

Tudi letos bo nadvse dinamično

ČAS HITRO TEČE, KAR NE MOREM VERJETI, DA SMO SE ŽE ZNAŠLI NA SREDINI POSLOVNEGA LETA. VESEL PA SEM, DA NA BLOKAH KLJUB ZAOSTRENI GOSPODARSKI SITUACIJI V DRŽAVI ŽIVLJENJE POTEKA PO USTALJENIH NAVADAH. NA OBČINI BLOKE SMO NAMREČ TUDI LETOS PRIPRAVILI AMBICIOZEN RAZVOJNI PLAN. OB TEJ PRILOŽNOSTI PA SE MI ZDI PRAV, DA NA KRATKO PREGLEDAMO, KAKO POTEKAJO LETOŠNJE INVESTICIJE.

SVETA TROJICA JE DOBILA NOVO, LEPŠO PODOBO

Realizacija posamezne investicije je običajno odvisna od številnih pogojev. Mednje zanesljivo sodi ustrezna dokumentacija in zagotovitev zadostnih finančnih virov ter druge okoliščine, ki vplivajo na odločitev. In prav zaradi pomembnega dogodka, ki se bo konec letošnjega junija zgodil pri Sveti Trojici, smo se letos prednostno lotili te ureditve. Tako smo uredili vse površine okrog cerkve, pokopališča in župnišča ter dostopno cesto in parkirne površine. Vse našete površine so pred kratkim dobile tudi novo asfaltno prevleko. Vzporedno s temi deli je novo podobo dobila tudi fasada župnišča, za kar so sredstva prispevali občani in podjetje Fragmat. Vsa dela so uspešno zaključena, Sveta Trojica pa je s tem dobila novo, lepo urejeno podobo, ki je v ponos vsem prebivalcem trojiške fare in ostalim Bločanom.

Cerkev in župnišče pri Sveti Trojici v lepši podobi

NA OBČINI BLOKE SMO POSKRBELI ZA ZADOSTNO KOLIČINO KVALITETNE PITNE VODE

Pred kratkim smo uspešno zaključili tudi projekt nove vodovodne vrtine, ki je že vključena v vodovodni sistem. Kot smo o tem že poročali, se nova vrtina nahaja v bližini prejšnje, in sicer v bližini naselja Škufče, v neokrnjeni naravi zaledja reke Iške. Obe vrtini bosta v bodoče delovali izmenično, v primeru okvar na vodovodnem sistemu pa lahko delujeta tudi sočasno. S tem bomo brez težav dolgoročno zagotovili zadostne količine zelo kvalitetne pitne vode za celotno območje

Bloške planote, tudi v primeru morebitnih okvar na vodovodnem sistemu.

ZAČENJA SE IZGRADNJA NOVEGA VRTCA

Ravno v teh dneh smo začeli z letošnjo najpomembnejšo investicijo – z razširitvenimi in obnovitvenimi deli prostorov vrtca v Novi vasi. Na javnem razpisu izbrani izvajalec del, podjetje Grafit d.o.o. iz Sodražice, je namreč začel z izvedbo del. Investicija je v organizacijskem smislu zelo zahteven projekt, saj se dela izvajajo v obstoječih prostorih vrtca in osnovne šole. Iz tega razloga smo začetek del načrtovali med letnimi počitnicami, ko prostori osnovne šole niso v uporabi, da bomo

lažje opravili rušitvene in druge grobe gradbene posege. Projekt za izvedbo, ki ga je izdelalo podjetje Misel d.o.o. iz Postojne, obsega celovito prenovo šestoddelnega vrtca, ki bo v prostorih sedanjega vrtca in odra ter deloma tudi v prostorih stare telovadnice. Investicija se bo iz navedenih razlogov izvajala fazno, zaključena pa naj bi bila najkasneje do septembra 2016. Celotna investicija bo izvedena izključno s sredstvi proračuna občine Bloke.

ZAČETEK DEL OIC VELIKE BLOKE ŠE NI DOLOČEN

Zelo si želimo, da bi končno stekla tudi inves-

ticijska dela v novonastajajoči industrijsko-obrtni coni (OIC) Velike Bloke, ki se nahaja na prostoru bivše vojašnice. V skladu s projektom je predvideno, da bi na tem prostoru zgradili okoljsko in prometno infrastrukturo. Kot je bilo v prejšnji izdaji glasila že napisano, naj bi k omenjeni izgradnji pristopili lastniki zemljišč, ob sodelovanju Občine Bloke. V ta namen so lastniki zemljišč predlagali, da v letu 2015 v proračun občine Bloke nakažejo prispevek v višini enega evra na kvadratni meter zemljišča. Enako obveznost do navedene izgradnje je prevzela tudi Občina. Kmalu po sprejetju proračuna za tekoče leto smo pozvali lastnike zemljišč k podpisu izjave, da se strinjajo z načinom financiranja, ki so ga predlagali sami. Izjavo za soglasje je do danes podpisalo le pet od štiriindvajsetih lastnikov. To pa na žalost vsekakor ni zadosten pogoj, da se s predvideno investicijo začne. Upam in verjamem, da se bo v bodoče večina lastnikov zemljišč le odločila za vlaganje po predlaganem principu, saj je to vsekakor pogoj za izvedbo tega projekta. Do takrat pa bomo pristopili le k opremljanju posameznega zemljišča v OIC Velike Bloke, na katerem bo lastnik pridobil gradbeno dovoljenje oziroma bo zgradil objekt, ki bo potreboval konkretne komunalne priključke. Ponovno želim poudariti, da imamo velik interes, da se v OIC Velike Bloke začne z vlaganji, ki bodo prinašala nova delovna mesta. Občina Bloke bo vsekakor naredila vse, da podpre konkretne investitorje pri realizaciji svojih poslovnih odločitev.

TUDI LETOS NE BOMO POZABILI NA IZBOLJŠAVE CESTNEGA OMREŽJA

V naslednjih mesecih bomo po ustaljenih navadah obnavljali cestno omrežje. Trenutno poteka izbor izvajalca za izvedbo asfalterških del. Po zaključenem postopku izbire bomo ob upoštevanju cenovnega nivoja določili obseg letošnje posodobitve občinskih cest, ki nam ga omogoča višina rezerviranih sredstev za ta namen v proračunu občine Bloke za leto 2015. Zanesljivo pa bo predmet obnove tudi cesta na

relaciji Nemška vas – Volčje, saj popravljalna dela na tej trasi že potekajo. S to posodobitvijo ceste želimo namreč še dodatno spodbuditi razvoj turizma na tem območju.

TUDI V BODOČE BOMO SKRBELE ZA ŠIRITEV KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA

Trenutno se pripravljamo tudi na izvedbo projekta okoljske infrastrukture v naselju Volčje in območju Bloškega jezera. Z izvedbo tega projekta želimo ohraniti »čisto« Bloško jezero za potrebe turizma in domačinov. Bloško jezero s svojo okolico je v zadnjih letih doživelo velik razmah v smislu turistične prepoznavnosti in zanimivosti, zato je naša naloga, da lokacijo razvijamo ter jo ohranjamo čisto in neokrnjeno. Trenutno izdelujejo projektno dokumentacijo, ki bo podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja. Z deli bomo začeli po zaključku letošnje poletne turistične sezone, ki bo vsekakor pestra in zanimiva.

ZELO AKTIVNI SO TUDI VAŠKI ODBORI

V letošnjem letu opažamo tudi povečan interes naselij za realizacijo številnih manjših projektov. Dela pri realizaciji teh posegov organizirajo vaški odbori, občina pa običajno za izvedbo financira potreben material. Tak način investiranja se je izkazal za uspešnega, saj na ta način z manjšimi finančnimi viri razrešimo številne težave oziroma izvedemo številne izboljšave v naseljih, ki pomembno izboljšajo kvaliteto življenja vsem prebivalcem na območju naše občine. Iz navedenih razlogov bomo tudi v bodoče spodbujali tovrstno sodelovanje z vaškimi odbori.

Vsem občanom občine Bloke čestitam ob prazniku dneva državnosti ter vam želim čim več lepih trenutkov v času vročih počitniških dni, ki so pred nami.

Župan Jože Doles

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

O kresi se dan obesi, pravi stara ljudska modrost. To pomeni, da so ravno v tem obdobju najdaljši dnevi, noči pa najkrajše. To je tudi za nas najbolj aktivni čas v letu, saj se zaključuje šolsko leto, večina zaposlenih opravlja še zadnje aktivnosti pred dopusti, za kmete pa je to čas košnje in spravila sena.

V preteklosti je bil za Slovenijo to čas velike preizkušnje. Prav je, da večkrat zapišemo, da je 25. junija 1991 slovenska skupščina razglasila Temeljno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, zvečer istega dne pa je na Trgu republike v Ljubljani sledila slovesna razglasitev samostojnosti. S tem je postala Slovenija končno samostojna in neodvisna država. Žal pa se s to razglasitvijo niso vsi strinjali. Kaj je kasneje temu sledilo, se še vsi dobro spominjamo, zlasti nekoliko starejši.

To sem namenoma ponovno zapisal z željo, da se moramo vsi dobro zavedati, da 25. junija praznujemo dan državnosti – kot rojstni dan države Slovenije, in da smo ga dolžni vsako leto ponosno proslavljati, saj že skoraj četrto stoletja živimo v svoji lastni državi, o kateri so naši predniki lahko samo sanjali, številni pa so to samostojnost plačali s svojimi življenji. Prav je, da se na ta praznik tudi globoko zamislimo, kako upravljamo to državo. Ali Slovenija res postaja druga Švica, kot je bilo napovedano ob nastajanju naše nove države? Zdi se, da smo se zelo odmaknili od tega cilja in za to smo odgovorni vsi državljani.

Spoštovane bralke in bralci, v Bloškem koraku, ki je pred vami, smo vam skupaj s soustvarjalci tega glasila spet pripravili pestro zbirko novic, ki vam bodo krajšale vroče poletne dni. Ponovno iskrena hvala vsem sodelavcem, ki pripravljate prispevke in fotografije z vsega območja občine. Za sodelovanje se vam priporočam tudi v bodoče, vljudno pa vabim tudi ostale občane, da se vključite v poročevalsko skupino in po svojih zmožnostih prispevate kakšen pisni ali fotografski prispevek, saj bo s tem Bloški korak še bolj barvit in zanimiv.

Pred nami je čas težko prisluženih počitnic in dopustov. Vsem želim prijetne počitniške in dopustniške dni ter da bi se ob koncu poletja spočiti in zdravi vrnili v šolske klopi in na delovna mesta. Seveda pa ne smemo pozabiti ostarelih, bolnih in brezposelnih, ki nimajo možnosti uživati v brezskrbnem dopustu. Tudi njim želim kar se da prijetne poletne dni.

Spoštovane in spoštovani, iskreno vam čestitam ob državnem prazniku dnevu državnosti in nasvidenje v jesenskih dneh!

Srečno!

Je podeželje res manjvredno za to vlado?

SPOŠTOVANI BLOČANI, KO PIŠEM TE VRSTICE, SE NA DRŽAVNEM NIVOJU ODVIJA PRAVA DRAMA V ZVEZI Z REORGANIZACIJO SLUŽBE NUJNE MEDICINSKE POMOČI. NAJBOLJ ME JE PRESENETILO IN PRIZADELO TO, DA VLADA PONOVO NAMERAVA VARČEVATI NA RAČUN PODEŽELJA IN NJENIH PREBIVALCEV. V ZADNJIH TREH LETIH JE BILO ŽE VEČ TAKIH PREDLOGOV, KI SO POSEGALI RAVNO NA NAŠ ŽIVLJENJSKI PROSTOR. NAJ OSVEŽIM SPOMIN: DAVEK NA NEPREMIČNINE, KATASTRSKI DOHODEK, UKINJANJE GEODETSKE UPRAVE V CERKNICI IN ŠE BI LAHKO NAŠTEVALA.

Sedaj pa je vlada, natančneje ministrica za zdravje, dala v javno razpravo predlog novega Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči, s ciljem reorganizacije tega področja zaradi povečanja hitrosti in učinkovitosti obravnave akutnih stanj pacientov.

Sama sem ministrici zastavila ustno poslanško vprašanje že na majski seji, vendar zaradi njene odsotnosti nisem dobila ustnega odgovora in nanj računam na junijski seji državnega zbora. Načrtovana ukinitve neprekinjenega dežurstva zdravnikov v zdravstvenih domovih in prehod na službo nujne medicinske pomoči v obsegu in na način, kot jo predvideva predlog novega Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči, bo kakovost in hitrost nujne medicinske pomoči pacientov v najbolj oddaljenih krajih poslabšala.

Z gotovostjo lahko rečem, da bo temu tako zagotovo na območju Notranjske, konkretno na območjih občin Blok, Loške doline, Cerknice in tudi Logatca. To območje je namreč pretežno ruralno, z zelo razpršeno poselitvijo. Če za primer izpostavim samo kraj Babno Polje. Ta kraj je od Cerknice, kjer je sedaj zagotovljena neprekinjena nujna medicinska pomoč, oddaljen 28 km. Za dostop do tega kraja je že v sedanjem sistemu potrebno več kot pol ure, in to v idealnih vremenskih razmerah. Ob načrtovani vzpostavitvi najbližjega satelitskega urgentnega centra v Postojni se bo čas intervencije za najnujnejše primere na tem območju še podaljšal. Območje občin Cerknice, Loška dolina in Bloke mora zaradi geografskih značilnosti nujno imeti lasten satelitski urgentni center, da bo občanom zagotovljena učinkovita in hitra nujna medicinska pomoč vsaj v obsegu, kot so ga bili deležni do sedaj. Dejstvo je, da do življenjsko ogrožajočih stanj ne prihaja le na domovih, pač pa tudi na terenu. Na tem mestu bi izpostavila tudi delovne nesreče, zlasti v

gozdovih, saj je pri reševanju potrebno na teren (npr. v oddaljene snežniške gozdove), ki pa ga je hkrati potrebno tudi dobro poznati, saj si v teh primerih s sodobnimi navigacijskimi napravami ne moremo pomagati, še posebno, ker imamo še vedno sive lise in nepokritost z internetnim signalom. Območje Notranjske je specifično, v veliki meri pretežno gozdno območje in ob delih v gozdovih pogosto prihaja do nesreč, to žal potrjuje tudi statis-

tika. Zaradi nedavne naravne nesreče (žleda v februarju lani) so dela v gozdovih obsežna, posledično pa prihaja do pogostih nesreč pri delu. Vemo, da so te nesreče praviloma hude in je pri reševanju ponesrečenec pomembna vsaka minuta. Zato smo poslanci Nove Slovenije tudi prispevali svoje podpise k sklicu izredne seje Državnega zbora o ukinjanju nujne medicinske pomoči, ker smo želeli opozoriti in vztrajati, da ne pristanemo, da se podeželju poslabša položaj. Vsi državljani imamo enake pravice ter pravico vsaj približno enakega časovnega dostopa do nujne pomoči. Ljudje na podeželju enakovredno skrbimo za to državo in plačujemo davke tako kot mestni prebivalci, zato zahtevamo enakovredno obravnavo.

Sama se čutim poklicana in poslana, da se zavzamem za naše notranjsko podeželje in sem prepričana, da nam bo s skupnimi močmi uspelo.

Želim vam lepe poletne dni in ponosno praznujemo dan državnosti.

Iva Dimić, poslanka NSi

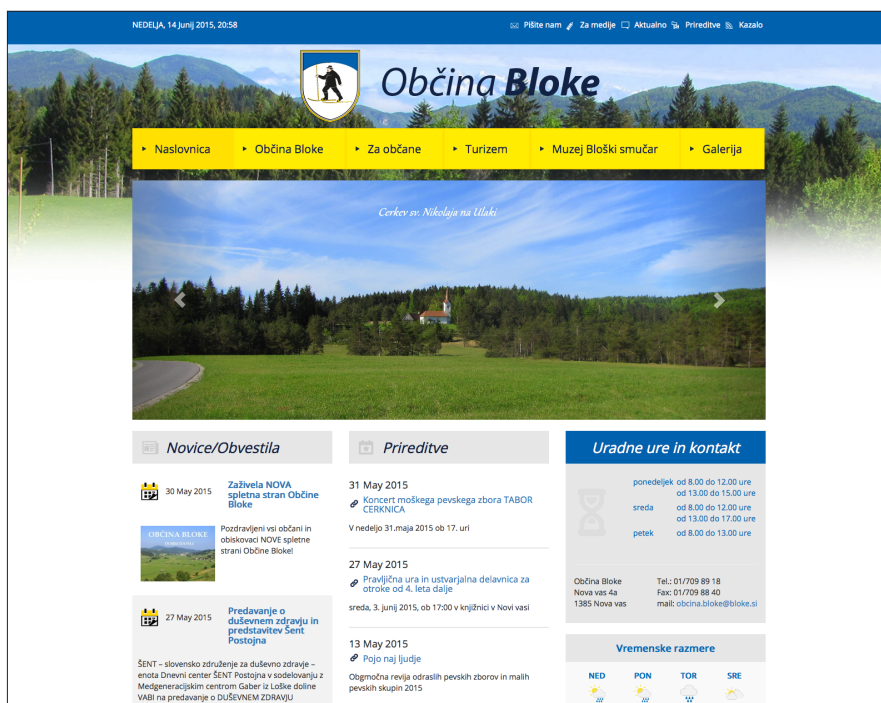

Nova spletna stran občine Bloke

Z veseljem vam sporočamo, da je zaživela nova spletna stran občine Bloke, ki bo vsem prebivalkam in prebivalcem Blok in drugim obiskovalcem spletnega portala olajšala dostop do željenih informacij, vlog ali obrazcev. Na spletni strani smo obnovili vse pomembne informacije za občane, dodali hitre povezave, jo naredili preglednejšo in vsebine še nadgradili. Ker pa je naš cilj, da se na Blokah posvetimo razvoju turizma, smo velik poudarek namenili ravno turistični ponudbi. Strani so bogate z vsebinami kulturne in naravne dediščine na Blokah, podrobneje smo opisali možnosti za preživljanje prostega časa in dodali dodatne povezave, s pomočjo turističnih delavcev smo obogatili ponudbo gostiln in prenočišč in v ospredje postavili naš ponos – Muzej Bloški smučar. Uredili in dodali smo tudi mini galerijo, da boste lahko obujali spomine.

Če ste opazili kakršno koli pomanjkljivost ali imate svoj predlog, kako bi stran še izboljšali, katero vsebino popravili, bomo veseli vašega predloga, ki ga lahko posredujete kar na tej na spletni strani v rubriki »pišite nam«.

Občina Bloke

Nasveti za večjo varnost motoristov

Vsem voznikom enoslednih motornih vozil svetujemo, naj bodo predvsem izjemno previdni, hitrost svoje vožnje pa naj prilagodijo razmeram na cesti!

To velja še zlasti spomladi, na začetku motoristične sezone, ko je asfaltna površina še vedno hladna in ne omogoča optimalne oprijemljivosti pnevmatik, zaradi zime pa je lahko na vozišču veliko udarnih jam in peska od zimskega posipa. Motoristi naj se poleg tega tudi zavedajo, da njihove sposobnosti obvladovanja motornega kolesa najverjetneje še vedno niso na ravni tistih iz prejšnjega leta.

Zato voznikom motornih koles in koles z motorjem policisti svetujemo:

- Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
- Pri vožnji dosledno uporabljajte zaščitno motoristično čelado. Pravilno si jo zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost.
- Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
- Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo. Naj bo vaša hitrost primerena okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih.
- Poskrbite tudi, da boste čim bolj vidni. Na motornem kolesu imejte vedno prižgane luči.

Nosite zaščitna oblačila s čim več odsevniki (nalepkami, trakovi) in čelado svetle barve. Nosite tudi odsevni brezrokavnik.

- Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču za nasprotni promet.
- Hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah deževja.
- Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni. Sicer to lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.

Prav tako svetujemo voznikom drugih vozil, naj vozijo previdno, pri čemer naj bodo pozorni tudi na motoriste. Srečno vožnjo!

Vojko Mlakar, vodja policijskega okoliša;
vir: www.policija.si

Vaški odbori mandat 2014-2018

V skladu z Odlokom o ustanovitvi vaških odborov (Uradni list RS, št. 42/2007, 99/10, Uradno glasilo slovenskih občin št. 3/15 in 11/15) so kot posvetovalna telesa Občinskega sveta Občine Bloke ustanovljeni vaški odbori, ki opravljajo naslednje naloge:

- spremljajo problematiko, ki se nanaša na oskrbo naselij s pitno vodo, javno kanalizacijo, javno razsvetljavo, lokalne ceste in druge javne površine, urejanje pokopališč, urejanje naselij, ter v zvezi s tem predlagajo ukrepe;

- sodelujejo pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč za dela s področja gospodarskih javnih služb;

- dajejo predloge za sanacijo divjih odlagališč komunalnih odpadkov in sodelujejo pri njihovi sanaciji;

- sodelujejo z občinskimi organi pri izvrševanju nalog na svojem območju;

- predlagajo občinskemu svetu odločitve, ki se nanašajo na njihovo območje;

- dajejo občinskemu svetu obvezna mnenja glede odločitev, ki se nanašajo na njihovo območje, če je tako določeno s statutom ali z odlokom;

- opravljajo druge naloge, za katere je pristojna občina in jih je prenesla na vaški odbor.

Na podlagi odloka o vaških odbori se imenujejo naslednji vaški odbori:

- Nova vas (za naselji Nova v. in Fara),
- Velike Bloke (za naselje V. Bloke),
- Veliki Vrh (za naselje Vel. Vrh),
- Hudi Vrh (za naselje Hudi Vrh),
- Metulje (za naselje Metulje),
- Studenec (za naselje Studenec),
- Runarsko (za naselji Runarsko in Benete),
- Topol (za naselje Topol),
- Ravne na Blokah (za naselje Ravne na Blokah),
- Volčje (za naselji Volčje in Nemška vas na Blokah),

- Studeno (za naselja Studeno, Radlek in Glina),

- Hribarjevo (za naselja Hribarjevo, Sleme, Rožanče in Ulaka),

- Sveta Trojica (za naselja Lovranovo, Jeršanovo, Malni, Ograda, Sveta Trojica, Zales, Bočkovo, Mramorovo pri Pajkovem in Hiteno),

- Ravnik (za naselja Ravnik, Lepi Vrh, Škufče, Andrejčje, Gradiško, Štorovo, Lahovo, Polšeče in Zavrhlj),

- Sveti Duh (za naselja Sveti Duh, Škrabče, Godičevo, Kramplje, Strmca, Mramorovo pri Lužarjih in Zakraj).

SESTAVA ČLANOV VAŠKIH ODBOROV:

NOVA VAS (NASELJI NOVA VAS IN FARA)

- Milena Zakrajšek
- Zvonko Govednik
- Boris Volf

Predsednik: Boris Volf

VELIKE BLOKE (ZA NASELJE VELIKE BLOKE)

- Jože Ponikvar
- Jože Jakopin
- Anton Drobnič
- Alojzij Mazij
- Matej Mazij
- Boštjan Žagar
- Rajko Zakrajšek
- Slavko Modec
- Danijel Kraševac

Predsednik: Jože Jakopin

VELIKI VRH (ZA NASELJE VELIKI VRH)

- Janez Zakrajšek
- Janez Milavec
- Franc Lenarčič
- Alojzij Knavs

- Majda Debeljak

Predsednica: Majda Debeljak

HUDI VRH (ZA NASELJE HUDI VRH)

- Ivan Belaj
- Janez Mišič
- Milan Pavlič
- Stane Kavšek

Predsednik: Ivan Belaj

METULJE (ZA NASELJE METULJE)

- Nataša Širaj
- Andrej Bajželj
- Janez Širaj

Predsednica: Nataša Širaj

STUDENEC (ZA NASELJE STUDENEC)

- France Marolt
- Lado Lužar
- Franc Hribar
- Simon Pavčič
- Roman Pavčič

Predsednik: Franc Marolt

RUNARSKO (ZA NASELJE RUNARSKO IN BENETE)

- Dragica Zahirovič
- Janez Rot
- Majda Zakrajšek
- Bojan Pavčič
- Metka Anzeljc

Predsednik: Bojan Pavčič

RAVNE NA BLOKAH (ZA NASELJE RAVNE NA BLOKAH)

- Boštjan Marolt
- Franc Kovačič
- Miha Zidar
- Mitja Knavs

Predsednik: Boštjan Marolt

TOPOL (ZA NASELJE TOPOL)

Vaški odbor še ni imenovan.

VOLČJE (ZA NASELJA VOLČJE IN NEMŠKA VAS NA BLOKAH)

- Bojan Lah
- Štefanija Govc
- Stane Rot
- Zmago Ponikvar
- Robert Ožbolt
- Erik Samida

Predsednik za Volčje: Bojan Lah

Predsednik za Nemško vas: Zmago Ponikvar

STUDENO (ZA NASELJA STUDENO NA BLOKAH, GLINA IN RADLEK)

- Jože Avsec
- Uroš Anzeljc
- Marko Kovačič

Predsednik: Jože Avsec

HRIBARJEVO (ZA NASELJA HRIBARJEVO, SLEME, ROŽANČE IN ULAKA)

Vaški odbor še ni imenovan.

SVETA TROJICA (ZA NASELJA LOVRANOVO, JERŠANOVO, MALNI, OGRADA, SVETA TROJICA, ZALES, BOČKOVO, MRAMOROVO PRI PAJKOVEM IN HITENO)

- Dane Intihar
- Metod Kraševac
- Renato Ponikvar
- Božidar Žnidaršič
- Darja Zgonc
- Janez Mramor

• Jure Bedenk

Predsednik: Janez Mramor

**SVETI DUH (ZA NASELJA
SVETI DUH, ŠKRABČE,
GODIČEVO, KRAMPLJE,
STRMCA, MRAMOROVO PRI
LUŽARJIH IN ZAKRAJ)**

Vaški odbor še ni imenovan.

**RAVNIK (ZA NASELJA
RAVNIK, LEPI VRH, ŠKUFČE,
ANDREJČJE, GRADIŠKO,
ŠTOROVO, LAHOVO, POLŠEČE
IN ZAVRH)**

- Srečo Knap
- Marija Žgajnar
- Andreja Šarc
- Zora Obreza
- Jože Pavlič
- Silva Perčič
- Darko Kranjc
- Jože Zakrajšek
- Božo Strman

Predsednica: Silva Perčič

Občina Bloke, Jožica Anzeljc

Odlični devetošolci pri županu

Osnovno šolo Toneta Šraja Aljoše letos zapušča 12 devetošolcev. Med njimi je kar šest odličnih, dva sta prejela zlato petico, saj sta imela vseh devet let same odlične ocene v spričevalu.

V Velikih Blokah in Metuljah sta obnovljeni »štirni«

VAŠKI »ŠTIRNI« V METULJAH IN VELIKIH BLOKAH STA OBNOVILA VAŠKA ODBORA OB POMOČI OBČINE BLOKE, KI JE ZAGOTOVILA FINANČNE VIRE ZA NABAVO USTREZNIH MATERIALOV.

»Štirna« v Metuljah

»Štirna« v Velikih Blokah

»Pojo naj ljudje!«

Tudi letos na Blokah

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNO DEJAVNOST
Z OBMOČNO IZPOSTAVO CERKNICA JE LETOS,
16. MAJA, PRIPRAVIL OBMOČNO REVJO PEVSKIH
ZBOROV IN MALIH PEVSKIH SKUPIN. KOT
NAJVEČKRAT V ZADNJIH LETIH JE TUDI LETOŠNJA
PRIREDITEV POTEKALA PRI NAS, V NOVI VASI.

Na reviji, ki predstavlja za vsak zbor enega od vrhuncev sezone, se je predstavilo devet skupin – po tri iz občin Cerknica, Loška dolina in Bloke. Našo občino so zastopali LPZ Martin Krpan Bloke, Vokalna skupina Diva KD Bloke in MePZ KD Bloke. Vsi nastopajoči smo se potrudili v treh pesmih predstaviti letošnje delo občinstvu, ostalim kolegicam in kolegom iz pevske vrste in strokovnemu spremljevalcu revije g. Gregorju Klančiču. Vsi zborovodje so po reviji v osebni razgovoru z njim dobili napotke za rast v prihodnje. Veseli smo lahko, da imamo na ožjem Notranjskem zboru, ki segajo na državno, regionalno, območno in lokalno raven.

Le nekaj tednov pred revijo je ugasnilo življenje legendarnega bloškega pevca Petračevega Franceta, ki je bil dolgoletni stalni udeleženec tovrstnih revij. Povezovalka ga. Maruša Mele Pavlin je vse prisotne še enkrat spomnila na živo pevsko zapuščino Franceta in Micke in ni naključje, da je v druženju po reviji zadonelo kar nekaj njunih nepozabnih pesmi. Ob polni mizi dobrot bloških gospodinj Zarja so se pesmi kar vrstile.

Letošnja pevska revija v Novi vasi pa je bila posebna še po nečem. Bila je zadnja prireditev v dvorani, dograjeni pred 55-imi leti. Spomnili smo se neštetihih kulturnih prireditev, ki so dajale utrip Blokam v vseh teh letih. Mnogi Bločani smo prvič stopili na javni oder prav v tej dvorani, v njej telovadili, zaplesali, se prijavljali na Bloške teke in zaploskali številnim domačim in gostujočim skupinam ter posameznikom, od skromnih vaških zborov do vrhunskih opernih pevcev, pevcev zabavne glasbe, Avsenikov in Slakov. V del dosedanje dvorane se je že lani vselila nova lekarna in razširjena pošta, letos sledi razširitev vrtca, v bodoče najbrž tudi knjižnice. Ob novi večnamenski dvorani Bloški smučar bomo staro dvorano lahko spravili v spominske predele.

*Zapisal: Lojze Mazij,
fotografiral: Stane Jakopin*

Na prireditvi je prvi nastopil LPZ Martin Krpan Bloke.

Pevke vokalne skupine Diva KD Bloke so se na ogled postavile v novi podobi.

Kulturne dogodke v stari dvorani je zaključil MePZ KD Bloke.

Nova pridobitev na Blokah

Lepa beseda lepo mesto najde!

Tako kot je zapisano v naslovu, že nekaj stoletij velja na Blokah staro ustno izročilo, ki še kako velja v današnjih dneh. In tega se dobro zavedajo odgovorni pri Zavarovalni družbi d.d. AdriaticSlovenica s sedežem v Kopru. Njene poslovne

enote AdriaticSlovenica uspešno deluje kar v 16 občinah; od Komna, Kozine, Kočevja, Ribnice, Kostela, Loške doline, Cerknice itd. Na Blokah pa je uspešno začela s svojim delom prvega aprila letos in je v zadnjih sedmih

Blok in Bločanov poslovala NLB. Tudi Pošta Slovenije, ki je imela na Blokah več kot stoletno tradicijo, jo je ubrala po enaki poti. Da se ne bi Bločani znašli v nezavidljivem položaju, so se odgovorni v Občini Bloke odločili za pogodbeno pošto, ki uspešno nadaljuje delo v zadovoljstvo domačinov

živiljska zavarovanja.

Konkurenca med številnimi zavarovalnicami je v Sloveniji velika. Kaj posebnega oz. dodatnega zavarovalnica AdriaticSlovenica nudi zavarovancem, vprašujem direktorja Toneta Marušiča.

Naše storitve želimo še bolj približati domačinom, jih kar najbolj seznaniti z našim delom in namenom ter jim nameniti čim več prijaznih besed, kar zagotovo znajo ljudje tudi ceniti! Kar seveda ne velja le za Bloke, pove direktor,

Zastopništvo AdriaticSlovenica vodi v Novi vasi na Blokah Jana Anzeljc. Občanom so na voljo vse informacije o zavarovanjih, posebnostih in ugodnostih. GSM: 031 857 777

enote pa so na gosto posejane po celi Sloveniji. Blokam najbližja PE je v Postojni, katere direktor je bloški zet, Tone Marušič.

desetletjih menda prva tovrstna zavarovalniška družba, ki se je s svojimi uslugami neposredno približala Bločanom.

Mreža poslovalnic postojnske

V začetku letošnjega leta se je od

Direktor PE AdriaticSlovenica Postojna Tone Marušič in vodja poslovalnice v Ribnici Bločanka Marjetka Turk.

v preurejenih prostorih. Temu prostoru pa se je s svojim delom in uslugami pridružila še zavarovalnica AdriaticSlovenica s predstavnico Jano Anzeljc. Opravite lahko vse zavarovalniške storitve; premoženjska, zdravstvena in

ampak je to naš cilj in moto v vseh poslovalnicah AdriaticSlovenica.

Zapisal in fotografiral:
Tone Urbas

Obisk predstavnika Ruske federacije na Blokah

2. maja 2015 se je ob 70-letnici zmage nad fašizmom mudil na obisku na Blokah predstavnik Ruske federacije gospod Roman Chigantsev, drugi sekretar Veleposlaništva Ruske federacije v Sloveniji, s svojo soprogo in otrokoma. Ker je bil v tem času župan Jože Doles odsoten, ga je v prostorih Občine Bloke sprejel predsednik Združenja borcev in internirancev gospod Ludvik Mohar skupaj s predstavniki omenjenega Združenja.

Po uvodnih pozdravih in krajšem razgovoru so se vsi odpravili na pokopališče pri Fari, kjer so se

ob spomeniku padlim borcem II. svetovne vojne poklonili vsem pokopanim žrtvam, med katerimi sta našla svoj večni mir tudi dva ruska vojaka. Predstavnik Ruske federacije gospod Roman Chigantsev pa je na grob položil venec.

Zapisal: Stane Jakopin

Polaganja venca žrtvam II. sv. vojne na pokopališču pri Fari na Blokah so se udeležili: od leve Janko Širaj, Ludvik Mohar, Mirko Doles, France Modic, Roman Chigantsev in praporščak Lojze Modic.

Foto: Stane Jakopin

Janez Usenik, dr. vet. med.

Najraje sem bil in sem kar Janez!

STOJIVA NA TERASI NJEGOVE HIŠE V PODVELIKEM VRHU, SE POGOVARJAVA IN ZREVA TJA V DALJ PROTI SNEŽNIKU IN JAVORNIKOM. VMES S POGLEDI IŠČEVA TUDI ZVONIK NA CERKVI SV. MIHAELA PRI FARI, KJER V BOŽJI NJIVI POČIVAJO NJEGOVI NAJBЛИŽJI; MAMA MARIJA, OČE IVAN, OČIM TONE IN SESTRI MAJDA IN ERNA.

Z Janezom Usenikom, dr. vet. medicine, je prijetno kramljati, saj je živa enciklopedija znanja in poznavanja Blok in Bločanov, njihovih šeg in navad. Prvih nekaj študentskih let sva družno »gulila« klopki na veterinarskem faksu, se družila, prijateljevala ... Prehitro so se najine študentske poti razšle, druženja in prijateljevanja pa so ostala trdna vez med nama.

Vem, da je veterinarsko delo zahtevno in odgovorno, težko in mnogokrat stresno, zato ga kar v uvodu najinega pogovora vprašam, če bi se še tudi sedaj, ko je že nekaj let v zasluženem pokoju, še enkrat odločil za ta zahteven in odgovoren poklic. Z veseljem! In z enako mero zagnanosti bi šel po isti poti kot takrat pred davnimi 54 leti, mi hitro in odločno odgovori.

V predsobi se nama pridruži njegova soproga Slavica, doktorica medicine, specialistka družinske medicine v pokoju, ki večino zdajšnjega prostega časa pozornost namenja svojemu zdravju, osemletnemu vnuku Jaki in šestletni vnukinji Tinki, kot seveda tudi sinovoma Janiju in Tomažu, ki si pleteta svoji družinski gnezdi v Cerknici in Ljubljani. In kot velela olika uglašene in spoštovane gospe, v najin pogovor le redko poseže.

BLOŠKI VETERINARJI

Čeprav je najin pogovor segal s spomini sedem desetletij in več v zgodovino Blok, nisva uspela ugotoviti, če se je v teh letih kakšen Bločan ali Bločanka odločil za veterinarski poklic. Zdaj so trije! Poleg mojega sogovornika Janeza Usenika je na veterini diplomiral še Marjan Zakrajšek iz Nove vasi in Ivan Lah z Gline, ki je še vedno aktiven in spoštovan veterinar in član ekipe Veterinarske postaje v Cerknici. Tu je bil od prvega dne pa vse do upokojitve zaposlen tudi Janez Usenik. Marjana Zakrajška pa je veterinarska pot vodila v Postojno in Ljubljano. Zdaj pa v Mengšu namenja ves svoj upokojenski prosti čas svoji družini. Na rodne Bloke k bratu pa še vedno rad zavije.

Podvrščan Janez Usenik, dr. vet. med.

KDOR JE V STAROSTI ZDRAV, IMA DVE MLADOSTI!

Žal poznam le nekaj starejših ljudi, ki mislijo, da so zdravi. Kar ni prav nič narobe. Celo zelo dobro je. Z Janezom pa obujava spomine na njegova mlada leta, ko je bosopetil tam Podvelikim Vrhom, se v vročih poletnih dneh ohlajal v Šabidrovem jezu, ob katerem je bil mlin. Ta jim je nudil številne norčavosti, ki jih je uganjala podvrhovška mladež. Takrat so bile v Podvelikem Vrhju le štiri hiše in kar 13 prebivalcev. Zdaj je v osmih hišah le 14 ljudi, šolarka pa je menda samo ena.

Za gostilno in trgovino v Podvelikem Vrhju je zgledno skrbela Janezova mama, za gospo Usenikovo so jo spoštljivo klicali vsi domačini in okoličani, gostilna pa je bila znana in prilju-

bljena po domačnosti, dobri hrani in pijači. Za dela okoli hiše in v hlevu je skrbela skrbna pomočnica Micka.

DOGODKI, KI TRAJNO ZAZNAMUJEJO NAŠE ŽIVLJENJE

Predvsem sta samo dva dogodka, ki zaznamujeta naše življenje. Prvega se ne spominjamo, drugega pa si nihče ne želi. Kljub temu pa sva temu drugemu dogodku v pogovoru namenila kar nekaj časa.

Janezovo najstarejšo sestro Majdo je že v osmem letu pobrala zahrbtna otroška bolezen, mamo so pokopali pri 85-ih, očima Toneta Pirca pri 63-ih, sestro Erno pri 71-ih, očeta Ivana pa so Italijani ustrelili kot talca 28. julija 1942. leta na hribu nad vasjo. Ja, čez

dober mesec bo od tega že 73 let, Janezu pa je bilo takrat namenjenih le prvih šest mesecev življenja.

Njegova nekaj let starejša sestra, slikarka in nekdanja nadvse uspešna športnica Milena, živi in ustvarja v Ljubljani. Kar dvakrat je predstavljala takratno državo Jugoslavijo na letnih olimpijskih igrah v Melbourneu, štiri leta kasneje, leta 1960, pa še v Rimu. Met krogle je bila njena disciplina, ki ji nobena metalka pri nas dolgo vrsto desetletij ni bila kos.

KAJ JE BISTVO MLADOSTI?

Bistvo mladosti je preživeti najlepši del svojega življenja in se tega zavedati, ko mine! Janez je v svojem življenju počel marsikaj. Kot sam pravi, je bil gostilničar, furman, kmet in veterinar. Dobro se je znašel pri vseh delih. Čeprav Bločani znajo ceniti in spoštovati delo veterinarja na terenu, je Janez najraje videl, da so ga ljudje klicali kar Janez.

Ko berem, kako naši gospodarstveniki in politiki poceni prodajajo naše dobrine tujcem, me predrami misel, da kmečka pamet nikoli ne zataji, kajti noben kmet ne bo prodal krave, ki daje največ mleka in vsako leto teli, če se le kaj nepredvidenega ne stori. Janeza pogledam postrani in slišim. Jaz pa sem jo! Jo! Zakaj, se čudim. Ravno takrat si je naša gospodinja Micka, pove Janez, porezala prste in pri hiši ni bilo nikogar, ki bi znal s kravo ravnati tako, kot je ta plemenita sivka zahtevala.

V sili vrag muhe žre, pravijo! Slehera primerjava z našim gospodarstvom pa je zgolj naključna! Jaz pa ne vem, komu bi se zahvalil, da mi ni dal več pameti in mi tako olajšal življenje! Kajti v tem neredu, v katerem smo se znašli, se počutim kot izgubljeno plovilo sredi razburkanega morja, kjer je v njem kapitan, ki je star, mornarji pijani, a obale nikjer na obzoru.

S KOM JE TEŽJE DELATI - Z LJUDMI ALI ŽIVALMI?

Z vsemi je lepo delati, če se le zavedajo, da veterinarji želimo njim in njihovim živalim samo dobro. Sicer pa na tako razgibanem in velikem terenu nekdanje cerkniške občine, ki sodi po površini med 6 največjih v Sloveniji, na katerem smo in še vedno opravljajo svoje poslanstvo veterinarji Veterinarske postaje Cerknica, lahko doživiš marsikaj! Kar je tudi razumljivo, saj so gospodarji ali lastniki več kot 7.000-glave črede govedi, 3.000 prašičev in okoli 800 konj navsezadnje samo ljudje z vsemi vrlinami in pomanjkljivostmi. To so sicer približni podatki o staležu živine pred nekaj desetletji, kar je bilo za dva veterinarja in osemenjevalca dober delovni zalogaj. Poleg tega smo, pove Janez, bdeli nad nadzorom živil živalskega izvora, nad malimi živalmi in opravljali dela veterinarske inšpekcije. Zdaj je stalež živine

Podveliki Vrh z osmimi hišami in gospodarskimi poslopji ob koncu letošnjega maja

nekoliko spremenjen. Veliko manj je govedi, konj približno enako, za kar so poskrbela žrebeta. Tudi število psov je približno enako, le da se sedaj vedno več lastnikov odloča za preventivno zdravljenje. Upam pa si trditi, da imamo na področju Veterinarske postaje Cerknica veliko lastnikov živali, ki znajo zanje boljše poskrbeti kot zase!

ZGODE IN NEZGODE VETERINARJA

JANEZA

Kaj vse čaka terenske veterinarje na terenu,

marsikdo ne ve. Veliko prigod veterinarja Janeza je že zdavnaj tonilo v pozabo, še vedno pa jih je ostalo za eno zajetno knjigo. Ena izmed tisočih resničnih prigod je tudi tale:

Božičevi kravi na Velikem Vrh se je pod nogami vdrla plošča vaškega vodnjaka in krava je zgrmela v nekaj metrov globok in na srečo dovolj širok vaški vodnjak brez vode. V njem je bila nametana vsa vaška nesnaga in morda še tudi kakšna bomba iz druge svetovne morije. Vaščani so poklicali dežurnega veterinarja. Bil je ravno Janez, pa še najbližje dogodku je bil. Opasan z vrvmi se je po lestvi spustil v globino vodnjaka, z vrvmi prevezal kravo in zbrani vaščani so jo s pomočjo »škipca« potegnili na suho. K sreči brez polomljenih udov, le z rogom je bilo malo narobe. In kaj je gospodarja najbolj zaskrbelo? Ne, kaj je z Janezom v jami, ampak če ne bo zaradi tega, ker je bila tri mesece breja, izvrгла!

Recept za boljše zdravje dobimo pri zdravniku, recept za srečno življenje pa si moramo napisati sami. Zato se je Janez poleg poklica veterinarja odločil še za družino, članstvo v lovski bratovščini, za svojo dušo pa prav rad prepeva v domačem Lovskem pevskem zboru Martin Krpan.

Z Janezom Usenikom sem obujal spomine in jih za Bloški korak zapisal Tone Urbas

Spominsko obeležje Usenik – Pirc na Božji njivi domače cerkve sv. Mihaela

Zavarovalništvo nekoč in danes

Potreba po zavarovanju ljudi, predvsem pa premoženja izhaja iz številnih nevarnosti, ki ogrožajo zdravje in življenje ter predvsem premoženje. Že od davnine si človek prizadeva obvarovati sebe in svoje premoženje pred nevarnostmi, ki pretijo na vsakem koraku. Razne vrste zavarovanja so poznali že stari Grki in Rimljani. V srednjem veku poznamo razne cehovske oblike vzajemne pomoči.

Foto: arhiv F. Škrabca

Središče Ljubljane v 30-ih letih prejšnjega stoletja. Pred nebotičnikom je takrat zrasla palača Zavarovalnice SLAVIJA. V tej zgradbi je danes Ministrstvo za notranje zadeve RS. Pred njo so nekdanje trgovine, desno na fotografiji je znana ljubljanska gostilna FIGOVEC. Teh poslopij ni več. Na tem prostoru je sedaj palača nekdanje Republiške gospodarske zbornice.

Pravi razcvet zavarovanja je nastopil v 19. in 20. stoletju skupaj z razvojem gospodarstva in blagovne menjave ter obenem s tem tudi povečanimi gospodarskimi tveganji. V tem času praktično vse evropske države sprejemajo zakonske predpise, ki formalno in vsebinsko pravno opredeljujejo zavarovanje kot posebno gospodarsko panogo, ki ji morata družba in država posvečati posebno pozornost. V tem času po Evropi nastaja cela vrsta organizacij, ki se ukvarjajo z zavarovalništvom.

V avstro-ogrskem cesarstvu, katerega sestavni del so bile tudi takratne slovenske dežele Kranjska, Štajerska, Koroška in Goriška s Primorjem, so nastale številne zavarovalnice. Samo v Ljubljani je bilo leta 1900 kar 23 zavarovalnic.

Prva slovenska zavarovalnica je bila ustanovljena na ustanovnem občnem zboru 5. julija 1900. Ustanovljena je bila VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v Ljubljani.

Ta zavarovalnica je uspešno poslovala tudi po prvi svetovni vojni v novi jugoslovanski državi. Odpirala je kar nekaj poslovalnic po celotni državi. V letu 1922 je začela v Sloveniji delovati še ena zavarovalnica s sedežem v Ljubljani. To je bila Jugoslovanska zavarovalna banka SLAVIJA. Do začetka druge svetovne vojne sta bili zavarovalnici Vzajemna in Slavija približno enako močni po višini kapitala, s tem da je Vzajemna imela veliko večje število zavarovancev. Poleg teh dveh najmočnejših je na področju Slovenije takrat delovalo še 25 zastopnikov tujih in jugoslovanskih zavarovalnic.

Po drugi svetovni vojni je nova oblast vse domače in tuje predvojne zavarovalnice podržavila in ustanovila za vso državo eno zavarovalnico. To je bil Državni zavarovalni zavod, ki je imel podružnice po vseh tedanjih republikah. Iz tega centraliziranega državnega zavarovanja so postopoma nastajali vedno bolj samostojni zavarovalni zavodi. Spreminjali so se zakonski predpisi in leta 1976 je bila v Sloveniji ustanovljena zavarovalna skupnost Triglav. Ta zavarovalnica je bila do leta 1990 tretja največja zavarovalnica v Jugoslaviji.

Po osamosvojitvi je bila sprejeta nova zakonodaja na področju zavarovalništva. Zavarovalnice so se preoblikovale v delniške družbe. Iz zavarovalne skupnosti Triglav so se oblikovale Zavarovalnica Triglav d. d., Zavarovalnica Maribor d. d., Zavarovalnica Tilia d. d. in Zavarovalnica Adriatic d. d. Ustanovljene so bile še nekatere zavarovalnice v zvezi z zdravstvenim, invalidskim in pokojninskim zavarovanjem.

Ta kratek oris zgodovinskega razvoja zavarovalništva nam kaže, da je zavarovalništvo zelo pomembna gospo-

Foto: arhiv F. Škrabca

Na vogalu Miklošičeve ceste in Trga OF (nekdaj Masarykova c.) je bila v Ljubljani v letih 1928/30 po Plečnikovih načrtih sezidana palača VZAJEMNE ZAVAROVALNICE. Tu je danes Zavarovalnica TRIGLAV.

odarska in donosna dejavnost. To nam dokazuje tudi trenutni zaplet domače politike okrog nameravane prodaje Zavarovalnice Triglav.

Kako smo bili pa na Blokah nekoč zavarovani? Kakšnih konkretnih podatkov ni. Spominjam pa se, kar mi je pripovedoval moj oče Jernej. On je bil namreč po prvi svetovni vojni zastopnik zavarovalnice Vzajemne iz

Ljubljane. Ta posel je po Blokah opravljal do leta 1924, ko je prevzel mesto poslovođje v trgovini I. delavskega konzumnega društva iz Ljubljane, ki je takrat odprlo svojo trgovino v Novi vasi. Za njim je ta posel zastopnika opravljal Matevž Hribar, Šenteč z Bloške Police. Rekli so mu »Naša muč«. Zavarovalnica Vzajemna je namreč izdajala svoj časopis Naša muč. Ta časopis so dobivali vsi zavarovanci Vzajemne. Ko je prišel v vas »pokasirat« obrok zavarovalnine, je klical: »Naša muč, Naša muč!« Zato so mu Bločani rekli kar »Naša muč«.

Poleg Vzajemne so na Blokah preko svojih zastopnikov delovale še zavarovalnice Slavija, Croatia, Dunav in Sava. Vendar je levji delež vseh zavarovancev med obema vojnima imela zavarovalnica Vzajemna, prva in najstarejša slovenska zavarovalnica. Na Blokah so se takrat predvsem sklepala protipožarna zavarovanja. Vsaka zavarovalnica je na objekt, pri kateri je bil ta zavarovan, pritrdila tablico s svojim napisom, n. pr.: kot vidite na sliki: ZAVARUJE VZAJEMNA. Tablice te zavarovalnice je bilo na bloških hišah največ.

Danes imamo po Blokah zelo pisano družčino zavarovalnic in različne oblike zavarovanja. Pred kratkim smo dobili celo stalno pisarno, oz. predstavništvo zavarovalnice ADRIATIC D. D. v Novi vasi.

Vira:

- Dr. Šime Ivanjko: ABC zavarovalništva
- Dr. Boris Žnidarič: Zavarovalništvo in varnost

France Škrabec

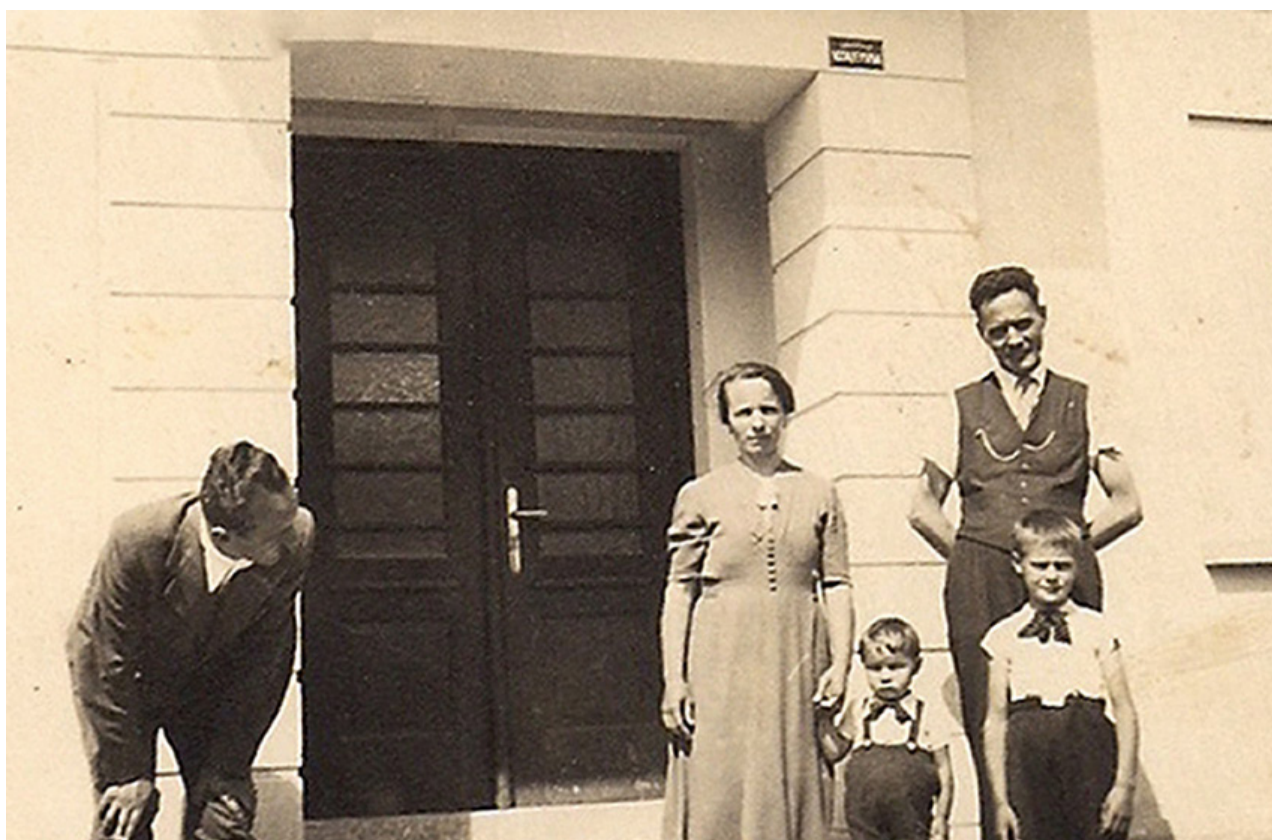

Foto: arhiv F. Škrabca

Prvi zastopnik Vzajemne zavarovalnice po prvi svetovni vojni Jernej Škrabec z ženo Francko in sinovima Francetom in Vinkom leta 1939 pred svojo hišo v Novi vasi. Desno nad vhodom je pritrjena tablica z napisom: Zavaruje VZAJEMNA.

Lipetov Viktor, 1935

Gostilno Jerič – Pri Lipetu so v Velikih Blokah odprli leta 1910, ko sta Filip in Frančiška Jerič prišla iz Velikih Lašč, kjer sta imela do tedaj v najemu znano gostilno Pri Koprivcu. Doma sta bila sicer z Goriškega, on iz vasi Gabrje in ona iz Čepovana. V Vel. Blokah sta prevzela Malensko gostilno in za to preuredila prostore malenskega gospodarskega posloplja. Po gospodarju Filipu, ki so mu rekli tudi Lipe, je hiša in gostilna dobila tudi domače ime. Njun sin Viktor (1923–1989) je bil eden od dvanajstih Lipetovih otrok.

Vaška gostilna je omogočala le skromno življenje. Viktorjev oče Filip je nekako dokupil na Radleku tri njive in še eno v Vel. Blokah, da so lahko ob delu v gostilni redili tudi kravo.

Vendar se je deček Viktor po fantovsko postavil ob avtomobil, ki je bil last trgovskega potnika s pijačo iz Jastrebarskega pri Zagrebu. Ker ga je najbrž slikal potnik sam, se je avtomobila – luksuz avto se je tudi reklo, lahko tudi previdno dotaknil, drugo roko pa po fantovsko potisnil v hlačni žep. V tistih časih, pa tudi še v času mojega otroštva, so nas otroke stalno podili stran od avtomobilov, če je kakšen slučajno pripeljal v vas. »Mulci, stran od avta!« je bil prvi ukaz v skrbi, da ne bi v radovednosti kaj »odšraufali«, opraskali ali, bog ne daj, odprli vrata, zijali v kabino in »štrefili« po ročicah in gumbih. Kakšne znamke je bil avto na sliki, prepuščam za razmišljanje avtomobilskim poznavalcem.

To, da je bil Viktor bos, ni bilo pomembno. A imel je suknjič in predvsem klobuk, najodličnejši okras vsakega vaškega fanta, kot je napisal že Fran Milčinski. O klobuku pa še to: ko sva z bratrancem Tonetom v prvem letniku srednje šole po dobrem mesecu prvič prišla domov iz internata na Vidovdanski, naju je že pri avtobusu srečal stric Ujcov Janez in dejal: »Fanta, saj sta se že potegnila v Ljubljani! Klobuke si pa le kupita, pa na glavo z njimi, da bosta taprava fanta!«

Viktor je po drugi svetovni vojni z ženo Malko dolgo vodil gostilno. Uredil je »balinplac« in prenočišča za goste. Sam pa je najbolj užival, če je lahko s kopanjem v grič za hišo širil prostor, kaj dozidaval ali se vrtil po hlevu.

Do gostov sta bila z Malko vedno zelo prijazna. Bloški fantje in dekleta smo se prvih plesnih korakov ob nedeljah zgodaj popoldne učili v njihovi posebni sobi, ki jo je krasila poslikava gosta Lojzeta Perka. Tudi balinali smo lahko in na dan moje vate leta 1965 nas je učiteljica Milena Kulič, Viktorjeva nečakinja, pripeljala k Lipetu

na balinanje in na »balinplac« nam je Viktor, kot resnim gostom, postregel pijačo – kokto in malinovec. Naj bo ta prispevek tudi spomin na 50 let od te vate pri Lipetu.

Danes od Lipetovih otrok živi le še Viktorjeva sestra Danica Modic – Tonova, ki s svojimi spomini pomaga pri nastanku mojih prispevkov.

Slovarček:

- luksuz avto: osebni avto
- odšraufali: odvili
- štrefili: stikali
- potegnili: zrastle
- balinplac: balinišče

Viri:

- Danica Modic – Tonova, Vel. Bloke

Zapis s sliko je bil objavljen na <http://cerknica.org/stareslike>

Zapisal: Lojze Mazij

Bloke imajo dolgo smučarsko tradicijo - popravek

V prejšnji številki so bile v članku »Bloke imajo dolgo smučarsko tradicijo« na strani 15 objavljene stare slike brez komentarjev. Za napako se opravičujemo in slike ponovno obnavljamo, tokrat s komentarji pri vsaki sliki.

Uredništvo

Ivan Žurga – Grgec s Studenca na »Krožnem teku« leta 1950 v cilju

V februarju leta 1954 so stari Bločani, takrat stari okrog 50 let, tekmovali na prvem patrolnem teku na starih bloških smučeh. Na sliki so (z leve): Primož Ivančič, Martinov z Runarskega, France Pavčič, Rauhov z Runarskega, Jože Semič, kovač iz Nove vasi, in Jakob Šraj, Jurjev iz Metulj

Posnetek na strelišču z republiškega prvenstva v patrolnem teku (predhodnik današnjega biatlona) leta 1954, slikano pod Piškovcem

Ivan Žurga (levi na sliki) podeljuje priznanje tekmovalcu Jožetu Milavcu, Srebrnjakovemu iz Nove vasi

Bližina knjige

Da je otrokom knjiga pomembna sopotnica v življenju, dokazuje vsakoletno tekmovanje za bralno značko v vrtcu in šoli ter eko bralno značko.

Bralno značko je od 120 učencev letos končal 101 učenec, kar je 84,2 % in pomeni 2 % več kot v lanskem letu.

Zlatih bralcev pa je letos 6; pet učenek in en učenec. To so bralci, ki so vsa leta šolanja v OŠ končali BZ. BZ Slovenije jim bo podelila knjigo, v začetku junija pa so se udeležili nagradnega izleta v Gardaland.

V vrtcu so končali bralno značko vsi otroci iz dveh skupin, torej 37 otrok. Vzgojiteljice, pomočnice vzgojiteljic in učiteljice so zelo prizadevne pri spodbujanju branja.

Zaključno prireditev je poživil mladinski pisatelj Primož Suhodolčan. Njegovo pripovedovanje je v otrocih vzbudilo veliko smeha in zabave.

Pridno berite še naprej!

Mentorica Martina Kočevnar

Primož Suhodolčan v družbi zlatih bralcev in Martine Kočevnar

Kapljica sonca/A drop of the sun

Letošnji haikuji so nastajali na temo, ki sem jo predlagala organizatorjem razpisa v OŠ Tolmin. Učenci z učiteljico Grozdano Gornik so jih prevedli v angleščino in so objavljeni v zborniku z uvodnim naslovom.

*Ko nas zbudi sonce,
se izgubi črna noč.*

*Sonce se smeji,
sledi dehidracija.*

*When the sun wakes us,
black night is lost.*

Nuša Kocjančič, 6. r.

*The sun is shining,
Dehydration follows.*

Rok Žnidaršič, 8. r.

*Ko pridejo oblaki,
naj jih sonce prežene stran.*

*Čez dan ob meni žariš kot sonce,
zvečer pa se podiš v mojih mislih.*

*When the clouds come, let the sun
Scare them away.*

Luka Milavec, 6. r.

*By day like the sun you shine next
to me,
At night I can't get you out of my
head.*

Laura Lavrič Cascio, 9. r.

*Vstalo je sonce
in zasijalo na čistini neba,
luna mu je naredila prostor.*

*Sonce nas razsvetli,
luna nas uspava,
zvezde nas umirijo.*

*The sun rose
And shone across the clear sky,
The moon descended to give it space.*

Jakob Šarc, 8. r.

*The sun makes us happy,
The moon makes us sleepy,
Stars calm us down.*

Jan Marolt, 9. r.

*Ko sije luna, je tema,
ko sije sonce, ja tema.
Megla je vsega kriva.*

Mentorica Martina Kočevnar

*When the moon shines, there is dark-
ness.*

*When the sun shines, there is dark-
ness.*

Fogg is at fault.

Nejc Mramor, 8. r.

Tehniški dan PROMET

V začetku meseca maja smo imeli učenci prve triade tehniški dan o prometu. Za sodelovanje smo zaprosili policiste, ki so se prijazno odzvali povabilu. Predstavili so nam policijsko opremo, ki jo uporabljajo pri svojem delu. Dečki so z zanimanjem opazovali čelade, zaščitni jopič, lisice ... Obiskala sta nas tudi predstavnika policijske konjenice s konjema. Policijska konja sta pritegnila predvsem pozornost deklet. Vsi učenci so imeli tudi priložnost, da se usedejo na policijski motor. V spremstvu policista Jožeta Grajša smo se učili pravilno prečkati cesto na prehodu za pešce in hoditi v strnjeni koloni po naselju. Za konec smo si ogledali še tri kratke risane filme o pravilnem ravnanju v prometu in dan zaključili s pohvalo, saj smo uspešno opravili zastavljene naloge.

Učiteljica Helena Šivec

Drugošolci spoznavajo policijsko opremo.

Pomladna šolska športna tekmovanja

Tako kot so spomladi pogoste cvetlice, tako so številna tudi šolska športna tekmovanja. Zaključujejo se tekme v igrah z žogo in začenjajo se krosi in ostala atletska tekmovanja. Udeležili smo se številnih.

Najprej so se mlajši učenci (6. in 7. r) udeležili polfinalnega področnega turnirja v košarki, ki smo ga organizirali v Novi vasi. Osvojili so tretje mesto in se dobro kosali z večjimi šolami. Učenke enake starosti so nastopile na finalnem področnem turnirju v Postojni in v konkurenci OŠ Pivke, Cerknice in OŠ Miroslava Vilharja osvojile tretje mesto.

V dvorani Bloški smučar je potekal tudi državni polfinalni turnir v nogometu za učenke. Nastopile so: OŠ Dobrovo v Brdih, OŠ Železniki, OŠ Škofljica in domače učenke. Po hudem boju so naše učenke osvojile 4. mesto, z dvema tesnima porazoma (1 : 2 in 0 : 1) in neodločenim rezultatom 2 : 2 z zmagovalkami turnirja OŠ Dobrovo. Moram pohvaliti naše

Tudi tukaj je bilo okrog 40 naših učencev, ki so zelo dobro tekli.

Zelo številčni smo bili tudi na tradicionalnem teku trojk v Ljubljani (15 trojk-45 učencev) in bili tudi uspešni, saj smo imeli trojko na 8. mestu in več trojk med prvih 20. Tudi skoraj vse ostale trojke so bile v prvi polovici uvrščenih. Največ pa je vredno to, da so tekli ekipno in si pomagali ter se vzpodbujali med sabo.

Udeležili smo se tudi zaključka Notranjsko-Kraške atletske lige v Postojni in se domov vrnili s številnimi medaljami. 29. maja je bilo v Postojni še področno prvenstvo v atletiki. Nastopilo je 18 šol; od Vrhnike do Divače in od Il-

Zmagovalka je Petra Zabukovec.

Laura Lavrič Cascio

Neža Drobnič

Žiga Knavs

učenke, saj jih je tako malo, da so nastopale prav vse iz zadnje triade.

Gostili smo tudi polfinalni področni nogometni turnir za mlajše učence, kjer so naši učenci osvojili 2. mesto in se uvrstili v področni finale na Vrhniki.

Z Maistrovim tekom na Uncu se je začel tudi letošnji Notranjski tekaški pokal. Nadaljeval se je s tekom na Križno goro in tekom na Slivnico. Na vseh treh tekih so naši učenci številčno in uspešno nastopili in osvojili medalje. V nedeljo 7. 6. je bil na sporedu še zadnji tek v letošnjem šolskem letu. Udeležili smo se tudi Krpanovega krosa na Turjaku.

irske Bistrice do Sežane. Ogromno mladih atletov, ki atletiko tudi trenirajo. Medalje sicer nismo osvojili, je pa kar nekaj učencev uvrščenih med deseterico.

Tekmovanja za letošnje šolsko leto so končana. Čestitke vsem, ki ste na njih sodelovali in vsem, ki ste bili uspešni. Vesele počitnice in naberite si energije. V jeseni nas čakajo nove tekme in novi uspehi.

Nace Farkaš

Bločanke na tretjem mestu

Naši učenci v Postojni

Šolska gredica

V prvem razredu se pri urah spoznavanja okolja učimo o živih bitjih in o tem, kaj potrebujejo za svojo rast in razmnoževanje. Pri temi Dober tek smo spoznali razliko med pripomočki in sestavinami ter okušali jed, ko smo sestavine združili. Seveda je naša tema tudi pravilna in zdrava prehrana ter opazovanje rastlin v različnih letnih časih. Tudi pouk športa nam ni ušel, med delom na gredici smo se pošteno raztegnili in razgibali, če je ostal čas, pa smo se razveselili igre na igralih.

V sklopu teh ur smo se odločili urediti šolsko gredico. Skozi celo šolsko leto smo te cilje utrjevali na našem vrtičku. Najprej smo ga jeseni opleli, pobrali pridelke in iz njih skuhali okusno zelenjavno juho. Spomladi smo gredico prelopatili ter posejali in posadili zelenjavo. Iz ostankov lesa smo izdelali tablice z napisi posejane zelenjave – to pa samo zato, da se bomo pri rastlinicah, ki bodo prve pokukale ven, bolje znašli.

Zdaj vsak dan opazujemo napredek v rasti zelenjave. Komaj že čakamo, da bomo poleti in jeseni spet pobirali plodove.

Mentorica Petja Ilejšič

Prvarji v šolski gredi

Petarji uspešni na kolesarskem izpitu

Tudi letos so se učenci pripravljali na kolesarski izpit. Kar nekaj ur so bili v računalniški učilnici, kjer so spoznavali prometne znake in prometna pravila. Na spletni strani so opravili teoretični del. Bil je zelo zahteven. Držali so se pravila – vaja dela mojstra.

Teoretično znanje je bilo potrebno realizirati v praksi. Učenci so opravljali praktično vožnjo v manjših skupinah in spretnostno vožnjo na poligonu. V začetku junija so opravili izpitno vožnjo pred komisijo. Pokazali so usvojeno znanje in vsi opravili kolesarski izpit.

Učenci, želim vam srečno in varno vožnjo s kolesi. Pa ne pozabite na čelado!

Razredničarka Pavla Ponikvar

foto: Nace Farkas

Zjutraj sem se zbudil ob 6.15, pozajtrkoval ter se oblekel. Odpeljali smo se v šolo. V šoli sem bil 45 min v varstvu. Končno smo se odpravili po kolesa. Za šolo smo imeli postavljen poligon. Spretnostno vožnjo na poligonu sem opravil brez napake. Potem smo imeli tehnični pregled koles. Moje kolo je bilo »izpravno«. Nato smo šli opravljat kolesarski izpit. Kolesarski izpit sem opravil prvič. Ta dan si bom zapomnil kot težaven dan.

Jaka Hiti

Za kolesarski izpit smo se pripravljali že v četrtem razredu. V petem pa smo delali teorijo. Ni bila težka.

Danes pa smo delali izpit na cesti. Najprej smo bili na poligonu, ki je imel devet ovir. Pri prvi smo vozili in z eno roko lonček prenesli s količka na drugega. Pri drugi smo vijugali med stožci. Tretja je bila takoj opravljena. Pri četrti smo se vozili med krožci. Pri peti smo vijugali med količki. Pri sedmi smo šli med paličicami in pri osmi čez tresočo potko. Pri deveti pa smo morali podreti prvo paličico, druge pa ne. Nato je bila malica in potem smo delali izpit. Vsi smo ga opravili, ker ni bilo težko.

Ta dan in vsi drugi dnevi so mi bili všeč.

Tjaša Širaj

V 4. razredu smo že vadili za izpit. Vadili smo na poligonu. Ko smo danes delali izpit, mi je šlo zelo dobro. Kakšen mesec prej sem naredila teorijo. Bila sem zelo vesela.

Danes, ko smo prišli v šolo, smo šli v razred. Učitelji so postavljali poligon. Šli smo na poligon. Ko sem bila na vrsti jaz, mi je šlo kar dobro. Dve uri smo bili na poligonu. Konec druge ure smo šli na malico. Po malici je prišel policist in pregledal kolesa. Moje kolo je bilo v redu. Tako sem lahko šla na izpit. Šli smo po abecedi. Jaz sem bila šesta. Ko sem začela voziti, mi je šlo zelo dobro. Prišla sem nazaj in mislila, da sem nekaj naredila narobe. Ko smo vsi končali, je policist povedal, kdo je naredil izpit. Jaz sem ga naredila. Dva sošolca ga nista naredila, a sta šla popravljat in sta ga vseeno naredila. Vsi smo bili veseli.

Ta dan mi je bil všeč.

Katja Miklavčič

Srebrno priznanje za otroško folklorno skupino

Na srečanju otroških folklornih skupin sta 26. marca 2015 v Starem trgu nastopili obe otroški folklorni skupini – Bločani in Malenčki. Malenčki so se predstavili s spletom Žetanje, Bločani pa so predstavili splet z naslovom Štrk.

Ocenjevalka je pri obeh skupinah pohvalila kostumsko podobo, pričeske, odrsko postavitve ter uporabo rekvizitov na odru (štrk – vrv in laneno rjuho).

Naslednji dan sta se obe skupini predstavili še domačemu občinstvu v dvorani Bloški smučar, na šolski prireditvi Zarajajmo v pomlad.

Konec aprila smo presenečeni dobili sporočilo, da je starejša otroška folklorna skupina Bločani dosegla regijski nivo in se uvrstila na regijsko srečanje, ki je potekalo 13. maja 2015 v Borovnici.

Otroci so »zmago« navdušeno sprejeli ter se resno pripravljali na nastop. Po nasvetu ocenjevalke smo splet osvežili in dopolnili. V Borovnici so otroci nastopili tekoče in sproščeno. Po nastopu jih je čakala malo drugačna pogostitev – topli bife. Z veseljem so si postregli in uživali v pogostitvi.

Ocenjevalca sta naše delo pohvalila in nam čestitala za uvrstitev ter dober nastop na regijskem srečanju.

Mentorice: Martina Ivančič, Petja Ilejšič in Helena Šivec

Bosopeti folkloristi

Starejša folklorna skupina

Srečanje vseh generacij

Tudi v megli se pride na Volčje.

V soboto, 16. 5. 2015, je bilo mokro jutro. Strahu za padavine ni bilo, a jih je nadomestila megla. Odpravili smo se v šolo s starši, starimi starši in prijatelji, saj je bil to dan druženja vseh generacij. Šport Špas ta dogodek organizira že osem let, na naši šoli je bil šestič. Letošnja tema je bila »SKUPAJ ZMOREMO IN ZNAMO«. Namen druženja sloga in učenje

drug od drugega.

Najprej smo se vsi udeleženci prijavi, zbralo se nas je 211. Preden smo se odpravili na pohod, smo premetali nekaj oblek v kotičku Izmenjava oblačil. Če pa nam je bila kakšna obleka všeč in prav, smo jo odnesli domov.

Nato pa smo se odpravili na pohod, ki smo ga začeli malo prehitro, a smo se med potjo uskladili.

Prvi postanek je bil na Volčjem. Tam smo se spočili, pojedli svojo malico in nekaj popili, malo pa smo se poigrali z ustvarjanjem lutk. Lutke smo naredili iz kuhalic.

Prvi pohodniki so se vrnili v šolsko jedilnico že ob 9.50, kjer so pridne roke že pripravile zdravo malico.

Na hodniku so gostovale prostovoljke Rdečega križa, ki so stotim obiskovalcem izmerile krvni tlak, sladkor in holesterol.

Srečni, da smo nekaj storili za svoje zdravje, smo se odpravili na svoje domove.

Nuša Kocjančič in Neja Pavčič, 6. razred

Fotografija: Hana Zakrajšek

Veselite na Volčjem

Menjalnica oblačil

Tone – najmlajši član pohoda

Na Studenem novi prvaki

NA STUDENEM, v NJIHOVEM ŠPORTNEM PARKU, SO PRIREDITELJI PONOVNO USPEŠNO IZPELJALI TURNIR V MALEM NOGOMETU. ZMAGA MOŠTVA KMN LOŠKI POTOK, PRIREDITEV ZNOVA DOBRO OBISKANA.

Leta 2002 je prvi sodniški žvižg naznanil pričetek otvoritvene tekme med domačini Studeno in ekipo Lipa. Organizatorji so takratni prvi turnir pogovorno poimenovali prvi tradicionalni, kar je nakazovalo njihovo namero, da se vzpostavi in ohranja tradicija prireditve. In res, tekmovalje se je močno zasidralo v koledar športno-družabnih dogodkov v lokalnem prostoru. Prireditelj pa skuša vsako leto dodati nekaj novega, tokrat je bila

otroška tekma.

Letos je tekmovalo trinajst ekip, novinka je bila ribniška ekipa THE Nutrition. Od tekem po skupinah gre po napetosti omeniti srečanje Dolenje vasi in Studenca (1 : 1), oboji so se uvrstili v četrtfinale, kjer so po neodločenih rezultatih 1 : 1 in 2 : 2 izpadli po izvajanju sedemmetrovk. V svoji skupini je Dimnikarstvo Okič premagalo končne zmagovalce KMN Loški Potok. V prvem polfi-

Foto: Boštjan Borc

Pokali so pripravljeni, 14. tradicionalni turnir v malem nogometu na Studenem se je začel.

Nogometna sobota na Studenem

nalu je ekipa KMN Loški Potok z 2 : 0 premagala Boca Juniors, v drugem pa Miklavčič z 2 : 1 Dimnikarstvo Okič. Igralci Boca Juniors so na koncu zasedli končno tretje mesto. Kot vedno je največ pozornosti pritegnila finalna tekma, nasproti so si stali nogometaši KMN Loški Potok in Miklavčič. Oboji so se izkazali z organizirano kolektivno igro, z veliko nadigravanjem na sredini igrišča in želje ne prejeti gola. Ob končnem žvižgu se je tekma po rednem delu končala brez zadetkov, tako je finale odločilo izvajanje sedemmetrovk, kjer so bili uspešnejši igralci Loškega Potoka. Poleg vseh omenjenih ekip so letos nastopale še ekipe Studeno Novohlad, Green team Bloke, Zakrajški, Gos-

tilna Miklavčič, Dolenja vas, GP zidarstvo Dulič in Bobr bar.

Najboljša štiri moštva so prejela pokale. Za najboljšega strelca turnirja si je priznanje prislužil Jure Šubic (Miklavčič), za najboljšega vratarja pa čuvaj mreže zmagovitega moštva Nejc Komidar. Tudi tokrat je na Studeno prišla številna publika. Med njimi župan Jože Doles, ki je ob podelitvi priznanj najprej pohvalil organizatorje, da so že štirinajstič izpeljali prireditev. Nato je še izrazil priznanje prav vsem nastopajočim za prikazano, še posebej pa novim zmagovalcem iz sosednje občine.

Jože Avsec ml.

Ljubljana, 28. 5. 2015

Izjava za javnost ob podelitvi državnega odlikovanja – medalje za zasluge Društvu SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja

Na obvestilo, da bo Društvo SOS telefon odlikovano z medaljo za zasluge Republike Slovenije »za petindvajset let sistematične, strokovne in zavzete pomoči ženskam in otrokom, žrtvam nasilja«, smo se odzvale z velikim veseljem in ponosom, saj gre za priznanje našemu delu, in sicer 25-letnim prizadevanjem za preprečevanje nasilja nad ženskami in nad otroki in njihovi učinkoviti pomoči. Za

naše Društvo, v katerem aktivno vsa leta delujemo skupaj zaposlene ter prostovoljke, je to medalja za zasluge vsem nam in vsaki posebej, pa tudi priznanje za vse tiste, ki so z nami vseskozi sodelovali, nas podpirali, sofinancirali naše programe in naše ideje zastopali, predstavljali, objavljali, vanje verjeli in se zanje borili.

Iskrena hvala predstavnicam

Ženskega lobija Slovenije, ki je podal predlog za podelitev tega visokega priznanja, ki predstavlja visoko priznanje ne le predsednika države kot najvišje institucije Republike Slovenije, temveč države same. Države, ki je preko svojih institucij in družbenih skupin ter organizacij prepoznala naš prispevek k ustvarjanju kulture nenasilja, hkrati pa s tem izrekla nedvoumno podporo našim vred-

Lajp naj, je pa bogat

LEPŠE KAKOR ROŽNO CVETJE,
LEPŠE KAKOR SLAVČKOV PETJE,
LEPŠE KOT SREBRO ZLATO
JE LJUBEZEN IN PRIJATELJSTVO.

Spomin na Franceta začenjam z verzom, ki ga je povedal v filmu Petračeva s Hudega Vrha. To je eden izmed številnih zapisov, ki govorijo o velikem človeku z velikim posluhom za kulturo, kulturno dediščino in s spoštljivim odnosom do ljudske pesmi.

France, pravi Bločan, se je rodil še

dine Kranjske smo nastopili v kulturnem programu na gradu Bogenšperk. Od leta 2008 smo obiskali kar nekaj Novih vasi po Sloveniji in predstavljali Bloke in bloške smučarje. Tudi osrednji prireditvi naše občine, Mihajlov semenj ter Bloški teki, nista minili brez njegovega nastopa.

Njegova podoba, hudomušen nastop in pristnost so popestrili mnogoštevilne nastope, ki so se globoko vtisnili v spomin obiskovalcev.

premožni, bogati, vedno z mize pade drobtinica za reveža.« Zadovoljen je bil tudi s to drobtinico.

France je svoje sledi pustil tudi na filmskem traku. Film Petračeva s Hudega Vrha, ki govori o njegovem pevskem življenju, ni edini, v katerem je sodeloval. Že leta 1995 smo ga lahko videli v filmu Bloške smučine, leta 2001 pa v Slikarju na bloških smučeh. Njegova podoba in pojava sta zapisani v filmih Življenjski krog in Beli krog življenja, ki sta nastala

Vse to bogastvo ne bo pozabljeno. Tudi on nam je ostal na fotografijah, ki so del stalne razstave Bloški smučar.

Delal je v dobro našega kraja, naše občine.

So besede spominov in trenutki slovesov. Največkrat jih ne moremo izbirati, kajti dani so nam kot življenjski utrinki, ki jih preživimo skupaj, kot sopotniki, prijatelji, znanci in to si ti bil. Besede niso to, kar si bil ti, in obrazi nikoli ne bodo to, kar si bil ti ... le veter in

Foto: Matjaž Žnidaršič

v časih, ko so se smuči uporabljale v vsakdanjem življenju. Bloške smuči in starosvetno smučanje je njemu zares veliko pomenilo, zato se je takoj priključil skupini starosvetnih bloških smučarjev. Skupaj smo obujali staro bloško kulturno dediščino in se udeleževali prireditev smučanja po starem po vsej Sloveniji. Leta 2009 ob 320-letnici Slave vojvo-

Kadarkoli sem se pojavil na njegovih domačih vratih, vedno sem bil dobrodošel, vedno sta bila oba z ženo Micko pripravljena sodelovati. Vedno sem dobil odgovor: »S tabo zmeraj.«

France je bil skromen. Plačila za nastop ni zahteval in ne pričakoval, pa tudi ne dobil. Rekel je: »Veš, kadar se gostijo

Foto: Leopold Mišič

la iz projekta Smuči na Blokah in Bloke na smučeh iz leta 2003 in 2004.

France je s svojim delom in pripravljenostjo za sodelovanje zaznamoval kulturno dediščino na Blokah in poskrbel, da ta ne bo umrla, ampak živela večno. Na vsakem nastopu z njim sem izvedel kaj novega o Blokah in Bločanih.

sonce, to bosta ti. Nismo te imeli radi zaradi tega, kar si naredil iz sebe, temveč zaradi tega, kar si naredil tudi za nas Bločane.

Ostala nam je le še beseda hvala, ki v srcih bo ostala, in večno lep spomin na te.

Leopold Mišič

notam, idejam ter stališčem do nasilja, neenakosti, neenakih možnosti ter diskriminacije v slovenski družbi. Medalja za zasluge je torej ne le izjemna potrditev našega dosedanjega dela, temveč jo predvsem razumemo kot glasnico naših vrednot in prepričanj. Za nas je to potrditev, da tudi država oziroma institucija njenega predsednika te vrednote podpira.

Odgovornost za nenasilno, neseksistično in nediskriminatorno držo nosi vsak posameznik in posameznica zase, z družbeno močjo pa mora biti ta zaveza še toliko večja, pa naj gre za predstavnike in predstavnice

države ali civilne družbe.

Zato se članice in sodelavke Društva tudi v prihodnje svojemu poslanstvu ne bomo izneverile. Naša prepričanja in ideje bomo tudi vnaprej glasno predstavljale in kritično opozarjale na pojave javnih diskurzov, ki ogrožajo kulturo nenasilja in ki spodbujajo nestrpnosti do žensk, seksizem, enakost med spoloma in človekove pravice nasploh.

Društvo SOS telefon kot prva ženska nevladna organizacija, ki se je zavzemala za pravice žensk in otrok v Sloveniji, je nastalo na aktivističnih in feminističnih temeljih, in prve,

ki so se javno in jasno postavile za pravice žensk in otrok, so orale ledino, ki se je pogosto zdela pretrda, da bi lahko iz nje kaj zraslo – hvala vam. Iskrena zahvala za sodelovanje strokovni ekipi in prostovoljkam – brez vas Društvo SOS telefon ne bi moglo obstajati. Prostovoljstvo kljub profesionalizaciji naših programov še vedno ostaja temeljna podstat našega Društva. Hvala vsem nekdanjim sodelavkam in prostovoljkam, ki ste bile del društva in naprej širite glas nične tolerance do nasilja.

Hvala vsem nevladnim in vladnim organizacijam za odlično sodelovanje – skupaj premi-

kamo meje v razmišljanju in delovanju. Hvala sofinancerjem in donatorjem za dolgoletno podporo in zaupanje. Hvala medijem, novinarkam in novinarjem, ki korektno poročate in pišete o problematiki nasilja nad ženskami in nad otroki. Hvala strokovnjakinjam in strokovnjakom, ki delujete na področju problematike nasilja nad ženskami in nad otroki. Hvala vsem posameznicam in posameznikom, ki se vsakodnevno in na vsakem koraku zavzemate za družbo brez nasilja.

**V imenu Društva SOS telefon:
Maja Plaz, predsednica**

Jurjevo – žegnanje konj in konjenikov

Tudi letos je ŠD Studenec na Blokah organiziralo blagoslov konj in živine na jurjevo. Blagoslov je potekal v nedeljo 26. 4. 2015. Konjeniki smo se zbrali pod Hudim Vrhom in v povorki krenili proti Studencu. Letos je g. župnik Marinko opravil cel obred svete maše in blagoslov konj ter konjenikov na igrišču pri brunarici. Konji so dobili blagoslovljeno sol, jahači pa v spomin na blagoslov aftro. Blagoslova se je udeležilo 35 konjenikov, po njem pa je sledilo prijetno druženje na pomladnem soncu.

Alenka Pavčič

Foto: Arhiv ŠD Studenec

Jurjevo na Studencu 26. 4. 2015

Okrogla miza o Martinu Krpanu

V soboto, 18. aprila 2015, je v Novi vasi potekala »okrogla miza – pogovor« na temo Martin Krpan, ki sta ga organizirala Društvo prijateljev Martin Krpan Bloke in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica. Povabilu organizatorja so se odzvali dr. Marija Makarovič, dr. Miran Hladnik, Slavko Petrič, Tone Urbas in Jože Lavrič Cascio. Iz opravičljivih razlogov se vabilu žal niso mogli odzvati dr. Matjaž Kmecl, Silvo Fatur in Ivan Bizjak, dr. Boris Golec pa nas je, še preden smo mu poslali vabilo, obvestil, da je prežaposlen z drugimi projekti in obveznostmi. Povabili smo tudi predstavnika društva pisateljev, a odgovora nismo pre-

jeli.

Društvo prijateljev Martin Krpan Bloke in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica sta v prostorih enote Knjižnice Ivana Čampa Nova vas postavila tudi razstavo na temo Martin Krpan z mnogimi izdajami Levstikove povesti in številnimi dokazi, da je Levstik svojega junaka Martina Krpana krajevno in značajsko umestil na severnovzhodni del Bloške planote v vas Vrh pri Sveti Trojici. Za postavitev razstave imata največ zaslug naš neumorni Božidar Starman-Mišo in Martina Zakrajšek, za kar se jima lepo zahvaljujem.

Člani društva smo goste sprejeli že v dopoldanskem času, in sicer z namenom, da jim po ogledu omenjene razstave tudi »v živo« pokažemo Krpanovo deželo. Nepredvidljiva bloška klima nam je sicer malo prekrizala načrte, ker je panoramska vožnja od Nove vasi preko Svete Trojice, Pajkovega, Zavrha in nazaj potekala v pravem zimskem metežu in slabi vidljivosti.

Z okroglo mizo – simpozijem, smo nadaljevali v zgodnjem popoldanskem času v dvorani Bloškega smučarja. Kot iztočnico za nadaljnjo debato smo zavrteli film »Bloška resnica o Martinu Kr-

panu«. Vsi povabljeni udeleženci okrogle mize so s svojimi zelo zanimivimi prispevki na temo Martin Krpan sodelovali v razpravi, za kar se jim tudi na tem mestu iskreno zahvaljujem. Še posebej je bila zanimiva razprava o oblačilih Krpanovega časa dr. Marije Makarovič, ki je potekala na preprost, razumen, ljudski, a strokoven način z veliko mero humorja. Dr. Miran Hladnik nam je s svojim prispevkom podal tudi kar nekaj uporabnih vizionarskih nasvetov.

Za obisk se zahvaljujem tudi številnemu občinstvu, še posebej pa Tomažu Kočarju, Stanetu

Tradicionalne akcije BŠD Lisec živijo tudi pod novim vodstvom

Letošnjo zimo je BŠD Lisec dobilo novo vodstvo z Dejanom Otoničarjem na čelu in nov delovni zagon.

Dva naša stalna spomladanska dogodka sta že uspešno za nami - kresovanje na predvečer 1. maja in prvomajski pohod iz Velikih Blok na Slivnico. Malo nas je skrbelo aprilsko vreme ravno v dneh pred prvim majem, a je bila skrb

odveč. Kres pred vasjo je rasel v višino in ob prvem mraku lepo zagorel. Številni vaščani in obiskovalci iz drugih vasi smo se ob njem srečali, pogreli in pogovorili o praznovanju. Na prvomajsko jutro smo, kot že več let zapored, ob devetih zjutraj krenili z igrišča v Mali gasi. Kolona se je na poti skozi vas daljšala, sledilo je tradicionalno fotografiranje pred mostom, nato pa smo s krepkim korakom kreni-

li proti Slivnici. Po lanskem žledu je naša tradicionalna pot zaprta, zato smo že lani ubrali novo, a vseeno hitro prišli mimo »skledce« do kočice LD Grahovo, nekateri pa prav do vrha Slivnice. Hladno in vetrovno vreme je naš postanek ob koči nekoliko skrajšalo, a bil je dovolj dolg za počitek, tradicionalni golaž, čevapčiče in požirek iz »prisirčnice«. Nekateri pohodniki so ob tem vneto spremljali tradi-

cionalni tek iz Grahovega na vrh Slivnice.

Pohod na Slivnico in druženje sta postala nepogrešljiva tradicija našega društva, udeležba mladih pohodnikov in pohodnikov iz ostalih bloških vasi pa je dobro zagotovilo, da bomo tudi v bodoče na prvomajsko jutro skupaj krenili na Slivnico.

Lojze Mazij

Skupina prvomajskih pohodnikov na bloškem mostu

Korenjaku, Dušanu Kaplanu in Francetu Škrabcu za njihovo aktivno sodelovanje.

Ves čas celodnevne prireditve smo bili deležni tudi podpore našega župana Jožeta Dolesa in Občine Bloke, ki ni bila samo materialna in moralna. Lahko rečemo, da je bil župan pravi domačin, saj je bil ves čas z udeleženci, za kar mu še posebej hvala.

Hvala tudi Jožici Mlinar, predstavnici Javnega sklada za kulturne dejavnosti, izpostava Cerknica, za njeno pomoč in predstavnicama Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Mariji Hribar in Martini Zakrajšek.

*Za Društvo prijateljev Martin
Krpán Bloke: Franc Hiti*

Udeleženci simpozija v dvorani Bloški smučar

Olimpija Bloke z novim predsednikom

KONEC LANSKEGA LETA JE VODENJE TSD OLIMPIJE BLOKE PREVZEL FRANCI MATJAŽ. 10-LETNICA PRIHODA DRUŠTVA NA BLOKE JE BILA PRILOŽNOST, DA SMO OPRAVILI RAZGOVOR Z NOVIM PREDSEDNIKOM.

Prihajaš iz Ljubljane. Zakaj na Bloke in zakaj takšna odločitev?

Bloke sem začel spoznavati leta 1982 na svojem prvem množičnem teku. Kljub temu, da sem prišel na cilj z zlomljeni-

mi očali in modrico pod očesom, nisem mogel spregledati lepote te pokrajine. Ob neki hiši v vasi, ki se ji je reklo Topol, nisem spregledal postavljene okrepčevalnice. Samo slutiti je bilo, da so bila tam okrepčila. In kot zanimiv-

ost, ob tej hiši sem si čez mnogo let omislil nov dom. Postal sem namreč reden udeleženec Bloških tekov (dokler so še bili) in Bloke so mi pomenile oazo miru. S prihodom na Bloke so bili Bloški teki samo še spomin, tako pri Bločanih kot pri meni. Nekaj zelenih zim je očitno vzelo voljo Bločanom, bil je pa tudi generacijski preskok organizatorjev. Zato sem bil ideje Športnega društva Bloke o oživitvi tekov vesel in postal sem član odbora za organizacijo. S takratnim predsednikom Športnega društva in ostalimi člani smo se hitro »ujeli«,odelili so mi »bloško delovno vizo«, za kaj več pa bom moral znati »po blošku«, so rekli.

In kako si potem postal član Olimpije?

Bloški teki so enkrat en dogodek, po njih se je hitro pozabilo na teke. Pred 10-imi leti se je ponudila priložnost imeti tekmovalno ekipo na Blokah, ki jo je skupina Bločanov na sestanku v Ljubljani (v tem sestavu sem bil tudi sam) sprejela in soglašala, da se Olimpija seli na Bloke. V teh letih so Bloke z »bloško« Olimpi-

jo postale prepoznavne ne samo po Bloških tekih (in za nekatere tudi po starodobnem smučanju), ampak tudi po vrhunskih rezultatih v teku na smučeh, ki so jih dosegali tekmovalci z Blok.

Kako poteka delo Olimpije Bloke po tem, ko si prevzel vlogo predsednika?

Težava ostajajo finančna sredstva, ki jih je v današnjih gospodarskih razmerah vedno manj. Pred leti smo izgubili nekaj donatorjev iz Ljubljane, s stečajem Novolita pa tudi sponzorja. Veliko podpore nam daje Občina Bloke, tudi na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje športnih dejavnosti v občini. Če želimo biti enakovredni klubom po Sloveniji, bi morali imeti na razpolago približno 10.000 EUR sredstev več kot planiramo za posamezno sezono. No, upamo, da se bodo tudi po tej plati razmere izboljšale. Pereč problem so s snegom nestabilne zime. Dejstvo, da morajo tekmovalci v sezoni trenirati (skoraj) vsak dan, nam povečuje stroške treninga (prevozi na kraj s snegom), ruši program dela in niža kakovost treningov. Problem so tudi tren-

Franci Matjaž, novi predsednik TSD Olimpija Bloke

Delo MDI Cerknica Loška dolina Bloke

Leto 2014 je bilo za MDI Cerknica - Loška dolina - Bloke zelo pestro. Še dobro si nismo opomogli od žledoloma, že je narava spet pokazala svojo premoč. Tokrat so nas prizadele poplave. Poplavljeni so bili tudi prostori MDI. Velika zahvala gre predsednici Olgi Otoničar in vsem, ki so takoj priskočili na pomoč. Če se ozrem v preteklo leto, lahko zatrdim, da je bilo to leto v MDI zelo bogato. Izpeljane so bile vse aktivnosti, ki smo si jih zadali. Poleg izobraževanj, ki so nam v veliko pomoč pri našem delu, so bila izpeljana enodnevna kopanja, tedensko letovanje na makarski rivieri, eno- in večdnevni izleti, ogledali smo si tudi gledališke in zabavne prireditve. Leto smo zaključili z zborom članov, ki je potekal 14.

marca 2015 v Gasilskem domu v Cerknici.

Poleg članov se je zboru udeležil tudi župan gospod Marko Rupar, ki je v svojem nagovoru obljubil, da sredstva, ki so namenjena MDI, ne bodo zmanjševali. Na zboru članov je bila prisotna tudi direktorica CSD Cerknica gospa Anica Lončar. V svojem nagovoru je vse, ki bi vedeli za koga, ki potrebuje pomoč, spodbudila, naj le-to sporočijo na CSD.

Tudi za leto 2015 smo si zastavili optimistični plan. Prepričana sem, da ga bomo z dobro voljo in medsebojnim sodelovanjem uresničili tako kot prejšnja leta.

Za vaša vprašanja, ideje, potrebe so vrata MDI vedno in vsakomur odprta.

Nekoč sem nekje prebrala, da življenje ni ne dobro ne slabo; je le-to, kar v njem vidimo in kar iz njega naredimo! Zato vsem vam, ki ste prebrali naš članek, želim,

da se vaša dobra dela nalagajo in plemenitijo vaše življenje!

Barbara Brus

Zbor članov v Gasilskem domu v Cerknici

erji. Teh za smučarski tek skoraj ni oz. so »razprodani«. To naj bi sistemsko razrešila Smučarska zveza Slovenije, vendar je problem čas, rešitve bi potrebovali danes. Tekmovalca se začne graditi (seveda z ustreznimi metodami) že v začetku osnovne šole, kakovostni rezultati se dosega po desetem letu, vrhunskost pa nekaj let kasneje. Seveda ob pogoju, da je ves čas strokovno voden. Veliko težav povzroča tudi prehod tekmovalcev v srednje šole oz. selitev iz podeželja v učna središča. S preходом je trening okrnjen ali še huje, tekmovalce preneha trenirati.

Ima vodstvo društva že rešitve?

Rešitve so, vendar je za to potreb-

no ogromno dela in tudi sredstev. Obupali še nismo. Nekatere probleme bi lažje razreševali v povezavi in sodelovanju z drugimi društvi. Z nekaterimi smo že imeli pogovore, dano je bilo že nekaj pobud in odzivnost je bila pozitivna. Negotove zime kažejo nujnost umetnega zasneževanja. V prvem koraku mislimo na zasneževanje kilometrske tekaške proge, ki bo zagotavljala tekmovalcem redni trening. V nadaljevanju bi lahko z razširitvijo projekta, nastal mini tekaški in biatlonski center, ki bi ga lahko tudi tržili. To je tudi priložnost, da se v projekt vključijo domačini in s tem ohranjajo tradicionalnost Blok. Z realizacijo projekta bi lažje prišli na nivo vr-

hunskosti in konkurenčnosti z drugimi klubi. Glede na to, da so klubi osnovne celice rojevanja tekmovalcev, računamo na pomoč Smučarske zveze Slovenije. S projektom bi tudi lažje dobili strokoven trenerski kader. Sedaj društva, ki imamo tovrstne težave, pošiljamo zanesenjake ali bivše tekmovalce na tečaje (če so) za pridobitev ustreznega znanja. Tako reševanje je bolj stihijsko in je približek strokovnemu in sistematičnemu programu izobraževanja. S tem povezan je tudi problem deficitarnosti tekmovalcev. V letošnji akciji pridobivanja novih tekmovalcev je bil odziv pod pričakovanji. Mogoče bi morali k temu pristopati drugače kot prejšnja leta.

Najprej bi morali na smuči postaviti starše, jim pričarati lepote in koristnost teka, da bi oni postali animatorji svojih otrok. S tem bi izpolnili ključni pogoj izoblikovanja vrhunskega tekmovalca, to je, vzajemno sodelovanje staršev, trenerja in tekmovalca. Zato je ena od primarnih nalog za naslednjo sezono popularizirati tek in ga narediti bolj zanimivega. Organizirali bomo tečaje in z raznimi popestritvami, kot je npr. tek ob baklah, naredili tek bolj atraktiven. Najprej pa moramo zagotoviti osnovni pogoj, to je denar. Računamo, da nas bodo podprla tudi lokalna podjetja.

Fotografija in razgovor:
Rado Ponikvar

Zbor članov notranjske podružnice multiple skleroze

V petek, 8. maja 2015, smo se na srečanju in 29. občnem zboru zbrali člani notranjske podružnice multiple skleroze na »Kmetiji z nastanitvijo KNAVS« na Runarskem na Bloški planoti.

Bloke so prelep del še neokrnjene narave v svežem okolju. Ponašajo se z Martinom Krpanom, z zibelko jadralnega letalstva in bloškim smučarjem.

Bil je lep dan, ravno pravi za izlet in druženje. Notranjska podružnica MS združuje 145 članov iz notranjskih občin. Bili so navdušeni nad izbrano lokacijo. Zbrali smo se v lepem številu (55 oseb).

Predsednik podružnice, g. Pavel Kranjc, je pričel občni zbor s pozdravom. Zahvalil se je povabljenim gostom za njihov čas, naklonjen našemu srečanju. Sledil je nagovor župana občine Bloke g. Jožeta Doleša.

Ga. Divna Klanfar iz ZD Cerknica je predavala o pomembnosti gibanja in vzdrževanja psihofizične kondicije za čim bolj samostojno življenje oseb z multiplo sklerozo ob uravnoteženi prehrani.

Primarij Beatrika Končan Vračko, dr. med. spec. nevrolog, je spre-

govorila o prizadevanju stroke za nova zdravila in raziskavah o tej bolezni. Zelo se trudijo ohraniti že pridobljene pravice iz invalidskega in zdravstvenega področja za osebe, obbolele z multiplo sklerozo. To je bolezen, ki ni ozdravljiva, z veliko prizadevanji zdravnikov in bolnikov pa jo je moč omejiti ali upočasniti napredovanje.

Predstavnica združenja multiple skleroze Slovenije, Zvon-

ka Zupančič, nam je poročala o načrtih dela v združenju za leto 2015 in o opravljenem delu v letu 2014.

Za popestritev srečanja smo pripravili majhno razstavo ročnih del nekaterih članov: nakit čipke iz žice, kvačkani prti, pletenine in vstavljene lestve v steklenice z ozkim grlom. To je umetnost in delovna terapija za obbolele osebe. Z zanimanjem smo si ogledali projekcijo filma »Beli obroč

življenja«, ki prikazuje življenje Bločanov in njihovih poti v zimah, bogatih s snegom, ko so vse opravke naredili na smučeh, od rojstva, porok, praznovanj in slovo od pokojnikov.

Po zaključku občnega zbora smo ob obilnem obroku še poklepetali. Bil je lep dan in tudi lep dogodek za marsikoga, izstop in monotonega vsakdana še posebno za gibalno ovirane.

Nataša Zakrajšek, poverjenica

Razstava ročnih del članov

Foto: Emil Urbanc

Društvo upokojencev Martin Krpan Bloke je zelo aktivno

Društvo upokojencev je na občnem zboru v marcu sprejelo zelo obsežen program dela za letošnje leto, ki ga je v prvi polovici leta tudi v celoti uresničilo.

OBISKI GLEDALIŠČ

V marcu si je preko 60 članov ogledalo dve gledališki predstavi v Narodnem domu v Logatcu.

V poletnih mesecih bomo organizirali ogled predstav v gledališčih na prostem.

POHODNIŠTVO MED BLOŠKIMI UPOKOJENC CI LEPO ŽIVI

Letos spomladi mineva pet let, odkar smo se bloški upokojenci pričeli družiti tudi na pohodih. Od prvega pohoda na Blošček smo v teh letih uspeli obiskati vse bloške vasi in mnogo krajev v sosednjih občinah. Naneslo je tako, da sta bili zadnji na vrsti vasi Jeršanovo in Lovranovo v letošnjem maju. Letošnjo pomlad si bomo posebej zapomnili po pohodu v Loški Potok k partizanski bolnišnici Ogenca in prizorišču bitke v Jelenovem žlebu. Lep pohod pod vodstvom našega staroste Škilarjevega ata je bil spust do Mateče deklce nad sotesko Kadice in pohod od lipsenjske

cerkve čez Sveto Ano na Križno goro. Posekan gozd ob cerkvi na vrhu omogoča lep razgled po vsej Notranjski.

Pohodi so, če le vreme dopušča, vsako sredo ob osmih zjutraj s pričetkom v Novi vasi. Stalnim pohodnikom pa tudi slabo vreme ne prepreči, da se ne bi srečali vsaj na jutranji kavi in »čveku«, kot to imenuje zaprisežen pohodnik Zdravko.

Veliko članov društva se je tudi letošnje leto udeležilo pohoda po Krpanovi poti in pohoda na Slivnico za 1. maj.

S TELESNO VADBO DO ZDRAVEGA STARANJA

Vaje za izboljšanje telesnih in gibalnih zmožnosti, ki jih že osem sezon /od oktobra do aprila/ vodi v Novi vasi fizioterapevtka Andreja Brlan obiskuje povprečno 20 »telovadk«. Občasno se nam priključi tudi kakšen »pacient«, ki ima zdravstvene težave po poškodbi, po porodu, težave s hrbtenico ... V zavedanju, da vadba in naše druženje ni dovolj za zdravje in veselje, se v skupini vsako leto odpravimo na ekskurzijo, ki je sprostitev in izobraževalna.

25. aprila letos smo obiskali Slovenske Konjice, MESTO CVETJA IN

VINA. Z lokalno vodičko smo si ogledali mestno jedro in galerijo Riemer ter mogočno farno cerkev svetega Jurija.

Sledil je obisk DVORCA TREBNIK, kjer so nam predstavili svojo linijo izdelkov, ki jih odlikuje prvi slovenski certifikat za naravno kozmetiko. Izdelke smo lahko poizkusili in kupili. Popoldne smo se odpravili v TERME ZREČE. Najprej smo se udeležili predstavitve NORDIJSKE HOJE, ki smo jo tudi praktično izvajali. Sledilo je kosilo in nato triurno kopanje.

BALINANJE

V letošnjem letu sta zelo aktivni tudi ženska in moška balinarska ekipa. Obe redno trenirata vsak torek. Udeležili sta se tekmovanja notranjske koordinacije v Logatcu in tekmovanja za memorial Ivana Švelca. Vabimo vse, ki bi bili radi v gibanju na svežem zraku in v prijetni družbi, da se nam pridružijo.

ROČNA DELA

Ljubiteljice ročnih del vsak zadnji četrtek v mesecu ob prijetnem druženju kvačkajo, pletejo, vežejo in drugo. Vse članice društva, ki imajo veselje do ročnih del, vabimo v svoje vrste. Zelo se bodo razveselile tudi mlajših, ki bi se

od njih radi kaj naučili.

IZLETI

9. maja se je 53 članic oziroma članov društva udeležilo izleta v Beneško Slovenijo in Rezijo. Prvi postanek je bil namenjen obisku čokoladnice in pražarne kave, kjer so si ljubitelji čokolade lahko kupili razne čokoladne izdelke. Pot nas je nato vodila po Furlaniji do Čedad, kjer smo se sprehodili po mestu čez Hudičev most, si ogledali stolnico, spomenik Juliju Cezarju ter arheološki muzej. Iz Čedad smo nato vožnjo nadaljevali po Beneški Sloveniji mimo Čente in Humina v slikovito dolino Rezije, kjer smo si ogledali enourni kulturni program, ki so ga pripravili domačini. Pot smo nadaljevali po Kanalski dolini do Trbiža in po krajšem postanku smo v Slovenijo vstopili v Ratečah. V Kranjski Gori smo nato imeli postanek za večerjo in v Novo vas prispeli malo pred dvaindvajseto uro.

V septembru bo organiziran enodnevni izlet v Belo krajino.

IZOBRAŽEVANJE

Za naše upokojence smo imeli predavanja o zdravilnih zeliščih na našem področju, kako si okrepimo imunski sistem ter kako si pomagamo pri povišanem holesterolu in krvnem tlaku. S podobnimi predavanji bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Večje število naših upokojencev se je v marcu in aprilu udeležilo tečaja računalništva. Tečaj bomo organizirali tudi v jesenskih mesecih.

ZDUS nas v sodelovanju z Javno agencijo RS za varnost prometa vabi k udeležbi na preventivnem dogodku v okviru projekta Sožitje za večjo varnost v prometu. V naši regiji naj bi projekt izvajali v mesecu juniju. V štirih urah bi predstavili: osvežitev znanja prometnih predpisov in pravil, varno vožnjo po avtocesti in hitri cesti,

Izleta v Rezijo se je udeležilo 53 članov.

praktično svetovanje o zdravstvenih kriterijih.

LETOVANJE IN KOPALNI IZLETI

V začetku aprila se je štirinajst članov društva udeležilo petdnevnega letovanja v hotelu Delfin v Izoli. Enodnevne kopalne izlete v hotel Delfin v Izolo bomo organizirali v juniju, juliju, avgustu in septembru.

PROJEKT STAREJŠI ZA VIŠJO KAKOVOST ŽIVLJENJA DOMA

Poteka po ustaljenem programu. Od 1. 1. do 28. 5. 2015 smo opravili 74 obiskov od predvidenih 178 za leto 2015, to je 42 %.

Naših šest prostovoljcev nudi starejšim osebam laično pomoč; največ druženje, kak prevoz ali nakup v trgovini.

Novih oseb, ki so starejše od 69, let je v tem letu 7, umrlih do sedaj pa 8. Kar nekaj oseb je v domovih za starejše občane in jih obiskujemo. Z anketiranjem so skupaj zbrali podatki o kvaliteti življenja starejših v naši občini in na ZDUS-u skupno iz vseh DU, ki so pridružena projektu.

Veseli bomo, če se boste čim večkrat oglasili v društveni pisarni, kjer boste dobili vse ustrezne informacije. Pisarna je odprta vsak prvi četrtek v mesecu med deveto in enajsto uro. Pridite, ne bo vam žal.

Anton Perčič, predsednik društva

Popravek v prispevku Pohod ob svetovnem dnevu voda

V Društvu Voda smo veseli, da bralci pozorno prebirajo naše prispevke v občinskem glasilu. Domačin iz Topola nas je opozoril na nekatere informacije v članku Pohod ob svetovnem dnevu voda, ki je bil objavljen v prejšnji številki Bloškega koraka 2-2015.

V članku smo napisali, da je vodnjak v vasi Topol zapuščen in ni več v uporabi. Bralec nam je sporočil, da je bil vodnjak obnovljen 18. junija 2000 in da deluje.

V okviru obnove je bilo izdelano novo korito, na katerem so navedena imena vseh, ki so pri obnovi sodelovali. Obnovljena je bila tudi ročna črpalka.

Za zapisano o zapuščenem vodnjaku se opravičujemo.

Erna Anzeljc, društvo Voda

Aktivnosti PGD Nova vas

Za leto 2015 imamo v društvu, tako kot vedno, veliko načrtov. Med drugim bomo nadaljevali aktivno delo z najmlajšimi člani društva, v jesenskem času načrtujemo izvedbo osnovnega tečaja za gasilca, prav tako pa bomo še naprej krepili vezi s prijateljskimi društvi.

Z namenom preverjanja operativne sposobnosti in usposobljenosti ter meddruštvenega sodelovanja smo skupaj s PGD Velike Bloke in PGD Sodražica v nedeljo, 17. maja, uspešno izvedli gasilsko vajo na Benetah.

Prav tako smo v društvu aktivni na tekmovalnem področju. V

soboto, 23. maja, je v Begunjah potekalo tekmovanje v orientaciji GZS Cerknica, na katerem smo sodelovali s petimi ekipami. Ekipa pripravnikov je zmagala v svoji kategoriji in se tako uvrstila na regijsko tekmovanje, ki bo potekalo 13. junija 2015 na Uncu. Mladinke so v svoji kategoriji zasedle 4. mesto, pionirji 11. mesto, mladinci pa 11. in 12. mesto. Vse ekipe so bile glede na zelo težke pogoje zaradi slabega vremena zmagovalke.

6. junija smo se z dvema pionirskima ekipama udeležili tudi tekmovanja za pokal Rudolfa Maistra na Uncu.

Tekmovalno sezono pa smo nadaljevali že v soboto 20. junija, ko je bila v Novi vasi in v organizaciji našega društva izvedena tekma za pokal Martina Krpana za mladince.

V mesecu septembru pa za vse aktivne člane načrtujemo strokovno ekskurzijo, na kateri si bomo med drugim ogledali tudi jedrsko elektrarno Krško.

In ne nazadnje – počasi bomo pričeli s pripravami za izvedbo 2. tekmovanja s starimi brizgalnami, ki bo letos potekalo v nedeljo, 19. julija. Tekmovanju bo sledila velika veselica, na kateri se bomo zavrteli ob znanih Avsenikovih

melodijah z ansamblom Saša Avsenika. Že danes vabimo vse krajanke, da se nam pridružite.

Seveda pa vas bomo v naslednjem mesecu kot vedno – tudi letos obiskali in zaprosili za kakšen prispevek za naš srečelov. Za sodelovanje in pomoč se že vnaprej zahvaljujemo.

To je samo nekaj naših načrtov. Idej in aktivnosti nam nikoli ne manjka, delo pa nam v zadovoljstvo vseh vedno uspe združiti s prijetnim druženjem.

Za PGD Nova vas Petra Kogej
Foto: arhiv PGD Nova vas

Gasilska vaja

Mladi rod pri urjenju

Od San Franciscia do Las Vegasa

Obiskali smo zahodno obalo Združenih držav

Že nekaj časa nazaj je v družbi padla ideja, da bi obiskali Kalifornijo in ostale sosednje ameriške države. Moram priznati, da nad idejo nisem bil preveč navdušen. Še sem bil pod vtisom obiska vzhodnega dela Združenih držav Amerike, ko sem spoznal, da je to drugačna dežela kot Evropa ali Egipt, saj tukaj ni starih zgodovinskih zgradb, ampak je le veliko blišča, na drugi strani pa veliko bede.

Dolina smrti – Zabrieskie point

Kljub vsemu nisem nasprotoval ideji in ko so padli prvi konkretni načrti ter smo dobili prve ponudbe agencij, ki pa so bile časovno predolge in tudi precej drage, sem začel sam iskati prenočišča, preračunavati in primerjati cene. Tako smo kmalu ugotovili, da bo izlet občutno cenejši, če bomo potovali v lastni režiji. Dobili smo se, ugotovili, da nas bo deset, in se odločili, da bomo izkoristili prvomajske počitnice in dodali še dva dni (od 23. aprila do 3. maja), določili okvirni načrt poti in poiskali ter pogumno naročili letalske karte.

Zdaj se je začelo zares. Zbirali smo različne informacije in na sestankih risali vedno nove poti, dokler se nismo uskladili in določili, da bomo obiskal San Francisco, Yosemite park, Sequoia park, Death valley, Las Vegas, Bryce Canyon, Zion Canyon, Antelope Canyon, Grand Canyon, Los Angeles s Hollywoodom in se po obali Pacifika vrnili na letališče v San Francisco. Vse to je bilo treba še terminsko uskladiti in rezervirati prenočišča, ki pa so morala biti cenovno dostopna in na začetni poti. Tudi to smo kmalu uredili, nato pa rezervirali še dva avtomobila in naročili vstopnice za Alcatraz. Pot je bila tako določena terminsko in krajevno. Urediti je bilo treba še Este (neke vrste vizume) in zavarovanja, kupiti dolarje in počakati na dan odhoda.

Končno je prišlo jutro 23. aprila. Ob treh zjutraj se nas je osem v Cerknici naložilo v kombi, prijatelja iz Trbovelj sta nas ujela na

avtocesti. Ustavili smo se na Šentilju, kupili vinjete, popili kavo in nadaljevali proti letališču na Dunaj. Ob 10. uri smo poleteli proti Chicagu. Tukaj smo presedli, nato med 17. in 18. uro po lokalnem času (devet ur zamika) prileteli v San Francisco. Na letališču smo prevzeli avtomobila in se po pol ure vožnje nastanili v hotelu. V bližini smo poiskali italijansko restavracijo, povečerali in kmalu legli k počitku. Zjutraj je bilo treba zgodaj vstati, saj smo že ob devetih imeli ladjo za Alcatraz. Na 33. pomol, kjer je pristanišče za Alcatraz, smo odšli peš (slaba 2 kilometra). Ker smo bili zgodnji, smo si privoščili še ameriški zajtrk v pristaniškem bifeju. Nato smo se vkrkali na ladjo in se odpeljali proti otoku, na katerem je bil zloglasen zapor. Najprej je bila na otoku trdnjava, 1866. je bil tukaj vojaški zapor, od leta 1933 do 1963 pa zvezni zapor. Čeprav je otok le 2,4 km oddaljen od obale, v devetindvajsetih letih ni nihče uspešno pobegnil, vse do 11. junija 1962, ko so Frank Morris in brata Angin izpeljali pobeg, za katerega se še danes ne ve, ali je bil uspešen ali ne. Za njimi se je namreč izgubila vsaka sled. Otok je danes spremenjen v muzej, v katerem še zmeraj lahko začutite, kakšno je bilo življenje zapornikov. Z otoka je tudi lep pogled na San Francisco in sloviti Golden Gate. Skratka, točka vredna oglada.

Po povratku v mesto smo se najprej sprehodili ob obali vse do znamenitega 39. pomola (PIER 39), ki je danes pomol restavracij, trgovin s spominki in zabave. Potem smo se sprehodili po strmih ulicah San Franciscia, tudi po najbolj zaviti ulici Lombard in si ogledali še znamenite stare tramvaje, ki še zmeraj vozijo. Vstopili smo še v veliko Sant Gracee katedralo, zavili v središče in se skozi kitajsko četrt vrnili v hotel. Z avtomobili smo se odpeljali čez Golden Gate, naredili 50-kilometrski krog in se čez Oklandski most vrnili v mesto. Zapeljali smo se še skozi najnovejši del mesta med nebotičniki do hotela. Še enkrat smo se sprehodili do 39. pomola in si v ribji restavraciji privoščili večerjo.

Zjutraj smo zapustili San Francisco in se odpeljali proti jugu. Najprej so nas ob cesti spremljali vinogradi in lepi nasadi sadnega drevja, a kmalu smo zapustili to cesto in zavili navzgor proti Narodnemu parku Yosemite. Ob prihodu na vstopno točko v park nas je pričakal sneg, povzpeli smo se namreč na višino okrog 1500 metrov. Bilo je hladno in megleno, še je naletal sneg z dežjem. Vozili smo se skozi park med požganimi gozdovi in gladkimi granitnimi stenami. Park je namreč znan prav po gladkih granitnih strmih stenah, ki jih imajo zelo radi alpinisti iz vsega sveta. Še posebej je zanimiv El Capitan (2200 m visok vrh z več kot 1000 m visoko gladko steno). Park je poln številnih slapov. Vse to smo si ogledali

Alcatraz

le bežno, saj je bila zaradi padavin in megle vidljivost zelo slaba. Naredili smo nekaj fotografij in nadaljevali pot nazaj v dolino. Nekaj časa smo se vozili med nasadi pomaranč, nato pa smo spet zavili na levo in se začeli vzpenjati proti Sequoia parku. Kmalu smo prispeli do vstopne točke, kjer smo seveda kot v vsakem parku plačali vstopnino (30 \$ na avto). Ob vstopu smo takoj iskali, kje so zdaj te sekvoje, toda teh ni in ni bilo. Šele po pol ure vožnje smo zagledali prve orjake, prva velika, kaj velika, ogromna, drevesa, drevesa velikane, baje največja živa bitja na svetu. Kmalu smo prispeli v Gigant Forest, kjer raste največje – znamenito Shermanovo drevo (General Sherman), katerega premer je 11 metrov, obseg pa skoraj 32 metrov, visoko 83 metrov, skratka 1487 m³ lesa. Staro naj bi bilo 3200 let. Začel se je spuščati mrak in mi smo morali naprej do Bakersfielda, kjer smo imeli rezervirano prenočišče.

Po zajtrku smo se odpravili naprej proti jugu, nato pa na zahod v puščavo Moyave, ki meri kar 124 000 km². Peljali smo se po njenem severnem robu, ob cesti je bilo ogromno vetrnih elektrarn. Po dveh urah in pol vožnje smo se pripeljali v Calico, mesto duhov (Ghost Town). To je bilo staro rudarsko mesto, kjer so kopali srebro. Srebro je po letu 1890 začelo izgubljati svojo vrednost in rudarji so se začeli izseljevati iz Calica, ki je postalo mesto brez prebivalcev, mesto duhov. 1950. leta je mesto kupil Walter Knott in obnovil pet originalnih zgradb. Leta 2005 pa so pod vodstvom tedanjega guvernerja Kalifornije Arnolda Schwarzenegerja mesto restavrirali in ga proglasili za muzej. Danes je Calico muzejsko mesto s trgovinami, restavracijami z izgledom iz konca 19. stoletja in veliko turisti. Za kratek čas smo bili v dobi kavbojev in rudarjev. Dobro smo si ogledali mesto, se pogovorili s skupino iz Nove Gorice, naredili nekaj fotografij in se odpeljali naprej proti Dolini smrti.

Death Valley obsega 3,3 milijona hektarjev

puščavske pokrajine. Je najbolj vroče (izmerjeno 57 stopinj Celzija) in najbolj sušno področje v Severni Ameriki. V njej je tudi najnižja točka, 86 metrov pod morjem, skupaj pa je okrog 700 kvadratnih kilometrov doline pod morsko gladino. Dolina je bila davno nazaj pod morjem; o tem danes pričajo številna področja pokrita s soljo. Dolina je dobila ime po pionirjih, ki so jo prečkali in iskali zlato, ter izgubilo življene. Mi smo dolino prečkali po lepi asfaltni cesti in čez njo prevozili okrog 150 kilometrov, termometer je kazal 33 stopinj. Ob poti smo videli puščavo v vseh oblikah, od skalnatih rdeče-sivih hribov, do kamena in peščenih sipin. Sredi puščave je tudi letališče, v prvi oazi, na katero smo naleteli, pa golf igrišče z hotelom. Med vožnjo smo se ustavili ob cesti in si privoščili malico (v avtomobilih smo imeli namreč hladilne torbe s hrano in pijačo, ki smo ju hladili z ledom), senco so nam nudile tamariske, pod katerimi je bila miza. Ustavili smo se še na Zabrieskie Pointu in si ogledali neke vrste sipine iz strnjenega slanega blata, ki so nastale pred približno deset milijoni let kot ostanki takratnega jezera, ki je prekrivalo to pokrajino. Ta material se je pomešal še z lavo in tam, kjer je zraven lava, so kamnine temnejše. Tako imamo danes čudovit večbarven razgiban relief. Od tukaj naprej smo se še kakih 40 kilometrov peljali po Dolini smrti, nato pa zavili proti Las Vegasu, kamor smo prispeli v večernih urah, saj nas je pozdravil v soju luči.

Las Vegas – mesto luči je danes eno najbolj obiskanih turističnih destinacij na svetu. Prvi, ki so hodili tukaj, so bili Španci in so na tem področju našli vodo in ga poimenovali Las Vegas (travnik). 1850. leta so tu zgradili utrdbo na pol poti med Salt Lake Cityem in Los Angelesom. Kasneje pa je bila utrdba več let opuščena. Mesto je bilo ustanovlje-

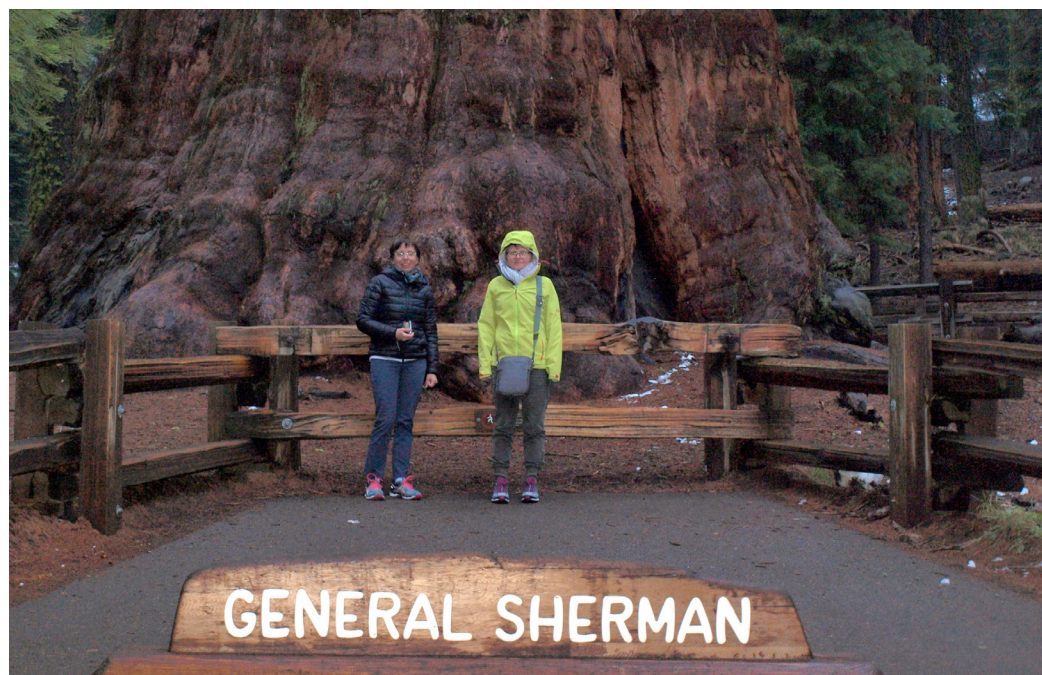
Las Vegas

no leta 1905. Ključno leto za Vegas pa je leto 1931, ko so v Nevadi legalizirali igre na srečo. V šestdesetih letih je v mesto prišel svež kapital in igralništvo je zacvetelo v polni luči. Tako imamo danes številna hotelska naselja z igralnicami. Najbolj so zanimiva mesta v mestu: New York, Monte Carlo, Paris, Hollywood, Lüksor ... Mesto je polno zabave in dragih trgovin za petične goste, ki pridejo v igralnice in iskat zabavo. Naš hotel, ki je prav tako imel igralnico, je bil ob samem središču mesta. Nastanili smo se v sobe (mimogrede – bile so prava stanovanja 80 m²), nato pa smo si privoščili pravi ameriški hamburger in si bežno ogledali osvetljene hotele.

Zjutraj smo najprej zavili v trgovino in dopolnili našo zalogo hrane in pijače, potem pa smo se odpeljali do Hooverjevega jezua na reki Kolorado. Jez so začeli graditi leta 1931 in ga dokončali 1935. leta. Med gradnjo je umrlo več kot 100 delavcev. Graditi so ga začeli zaradi regulacije vodne gladine, ker je reka velikokrat poplavljala. Tako so uredili regulacijo reke in hkrati dobili veliko električne energije iz novozgrajene elektrarne. Na sredini jezua je mejna črta med Nevado in Arizono. Čez jez pelje cesta. Odkar so zgradili obvoznico in nov most čez kanjon, ni več tako prometna in služi predvsem turistom. Jez je še danes, 80 let po izgradnji, vreden občudovanja. Po ogledu smo se vrnili v Las Vegas in si mesto in vrvež v njem podrobneje ogledali. Šli smo tudi v igralnico in zaigrali nekaj dolarjev, nato pa legli k zaslužnemu počitku.

Nadaljevanje v prihodnji številki Bloškega koraka.

Nace Farkaš

90. obletnica Antona Pirmana z Bočkovega

28. aprila letos je častitljivi jubilej, 90-letnico, praznoval Tone Pirman, bolj znan kot Bočkov Tone. Čeprav je letnica že prav lepo visoka, pa gospod Tone s svojo življenjsko energijo, hudomušnostjo in živahnostjo deluje kot pravi mladenič. »Ta prvih sto lejt je težku, pol gre pa vse v redu,« se pošali že na začetku našega pogovora. Glede na to, kako lep sprejem sta pripravila z ženo Vido, se kar sama od sebe vzpostavi povezava z idilično povestjo Mlin v grapi Ivana Čampe, našega bloškega pisatelja:

»Vendar je za nekoga, ki tukaj samuje noč in dan, tako lepo. Njegovo srce, v katerem cvete več rož, kakor jih spomladi premore širni log ob jezcu, iz katerega se poganjajo za mušicami postrvi, je tako vriskajoče in srečno, da ne bi zamenjalo za nobeno zemeljsko ugodje.« (I. Čampa: Mlin v grapi)

Toneta Pirmana je zaznamovalo mlinarstvo, na kar takoj nanese beseda. Oče se je leta 1907 poročil in kupil posestvo – ki je bilo takrat še prava podrtija. Ker je oče prišel z Bočkovega, je prinesel s seboj tudi hišno ime – pri Bočkovih. Ob pridnem delu sta že naslednje leto stala nova žaga in mlin, hišo pa so potem še predelali. Leta 1968 so postavili turbino za žago, 1974. leta pa še turbino za mlin. Pred tem je bilo še vse leseno. Mlinarstvo je bilo takrat pomembna panoga, v bližini so bili namreč postav-

ljeni kar trije sosednji mlini: pri Korošču, Stebru in Prhaju. Tone se je že kot mlad fant učil in pomagal pri Prhaju. Kasneje se je učil za čevljarja. Hodil je v službo, pa rezal les z žago. Imeli so tudi živino, obdelovali so njive, mlin pa je »šel noč in dan«. Svojo elektriko so pri Bočkovih imeli že 1936. leta, kar je starejši brat uredil na cirkularjev motor. »Bilo je le 150 voltov, tri žarnice so pa le gorele«. Ker so imeli

obrt na vodo, so jim oblasti dovolile, da lahko vodo uporabijo, za kar želijo. Da pa je voda lahko tudi neustavljiva sila, so pri Bočkovih izkusili lani ob poplavih. Z ženo poudarita, da sta res hvaležna gasilcem, ki so jima priskočili na pomoč. Tako visoke vode in poplav namreč ne pomnita.

Na vprašanje, koliko časa že melje, ga spodbu-

90 let Ivanke Hiti iz Velikih Blok

Kar pridobiš v svoji mladosti, služi v boju proti tegobam v starosti. In če hočeš, da se boš v starosti hranil s svojo modrostjo, potem v mladosti poskrbi za to, da ti v starosti ne bo primanjkovalo hrane. (Leonardo da Vinci)

Na lepo majsko nedeljo, 3. maja, je častitljivih 90 let praznovala Ivanka Hiti, po domače Kovačeva iz Velikih Blok. Tudi pri tako visoki starosti je Ivanka ohranila vso bistrost in živost duha, kar ji pomaga lajšati vsakodnevne težave.

Ivanka se je rodila na Hribarjevem, pri Otoničarjevih, v veliki družini z enajstimi otroki. Bila je četrto dekle po vrsti, vajena delati že od mladih nog. Zagotovo je že v ranih letih vzljubila delo na polju in z živino. »Doma so najraje videli, da sem pasla živino in delala po njivah. Pasla sem kravo, vola, pa kakšno tele.«

Kot mnoga dekleta v tistem času je bila v mladosti tudi Ivanka v Marijini družbi, tako da na ples in druge zabave ni hodila, je pa vsak dan šla k večernicam. Ob nedeljah so se dekleta odpravile k maši, zelo rade so šle k Fari.

Poročila se je leta 1948 pri Sveti Trojici, kjer je bila najprej cerkvena poroka, v Novi vasi pa še civilna. Možu je pomagala v kovačiji. Spominja se težkega dela, kadar so kovali konje.

Kmalu je hudo zbolela na pljučih in pustila majhni hčerki Olgo in Andrejo kar nekaj časa sami. »Takrat sem si najbolj želela, da bi lahko prišla domov in videla svoji punčki zrasti,« je

di žena Vida: »Ja, kaj ne boš vejdu, saj najsi sto lejt star.« Z ženo meljeta že od leta 1963, žito pa v njun mlin vozijo z vseh strani, v zadnjem času, ko se na Blokah ne seje več veliko žit, tudi iz Cerknice, Jezera in Vrhnike. Včasih so oprali tudi po 100 mernikov žita in ga sušili. »Lansko žito je bilo zaradi veliko deževja slabo,« je povedal Tone. »Zaradi mokrote je pšenica, ki so jo pripeljali v mlin, začela že kaliti.«

Pogovor se v prijetni družbi razvija in povezuje preteklost s sedanostjo, tako, kot se plete tudi življenje samo. V družini, kjer je Tone odraščal, je bilo devet otrok. Dva od njih sta umrla že v mladih letih. Mednje je kruto posegla vojna, saj so Italijani med ofenzivo ubili brata. Drugi brat se je vrnil iz internacije, pa so ga doma preresetali domobranski vojaki, ki so v bližini imeli postojanko. V internacijo na Rab sta bili poslani tudi Tonetova mama in teta iz Stražišča. Danes je poleg Toneta živ še brat Jože, ki živi pod Turjakom. »Vsi pa smo peli v cerkvi, na koru,« se spominja Tone. Petje je njegova priljubljena dejavnost, saj je na koru pel več kot 70 let. »Pri Trojici so bili vedno dobri pevci,« pove Tone. Dejaven je bil tudi pri ljudskih igrah, ki so jih pod mentorstvom Mramorjeve učiteljice igrali v šoli pri Sveti Trojici.

Z ženo Vido sta poročena že od leta 1950. Njuna povezanost, ljubezen in spoštovanje se kažejo na vsakem koraku. Besede enega se povežejo z besedami drugega, nedokončana misel pri enem dobi dopolnitev pri drugem. Tone pove,

povedala.

Rada je delala po njivah. »Nisem tako plesala, sem pa po zemlji.« Pozimi, ko ni bilo več dela na polju, je ženske čakalo delo doma. Predle so ovčjo volno in pletle nogavice. Spomladi so posejali lan, tako da je bilo vse plavo, ko je cvetel. Iz njega so naredili lanene rjuhe in bele kikle. Sejali so tudi ajdo, polja so belo cvetela. »Bilo je težko življenje, a za tiste čase kar dovolj lepo,« pove Ivanka. V hlevu so redili vole, skrbeli za živino, prašiče, »pa vse je moralo biti lepo spucano.«

Njeno življenje je bilo zaznamovano z boleznimi, dvakrat je imela že zlomljeno nogo v kolku. Pa se, neupogljiva, še vedno drži. Mož ji je umrl pred triindvajsetimi leti, po njegovi smrti ni šla več po Blokah. Danes zanjo z vso pozornostjo skrbita hčerki Olga in Andreja, Ivanka pa še vedno pregleda, kako je urejeno na njivi in doma. Veseli se obiskov svojih treh vnukov in petih pravnukov. Njeni dnevi potekajo po utečenem ritmu; rada posedi tudi pred televizijo in prebere ves Bloški korak.

Težko življenje in mnoge preizkušnje so Ivanki dale moč, ki jo danes drži pokonci. Želimo ji še veliko zdravja in prijetnih dni v krogu svojih najbližjih.

Katja Lah Majkić

da je bil krstni boter enajstim otrokom, žena pa desetim. Danes se veselita obiska hčerke Marije z možem in vnukov Jerneja in Karmen.

Na vprašanje o trenutnih razmerah je Tone hudomušno postregel kar s pesmijo, kot se za dolgoletnega pevca tudi spodobi.

»Svet se suče in vrti,
se marsikaj narobe stri.
Zdaj jajce več kot putka ve,

narobe zdaj je vse.«

Recepta za dolgo, iskrivo življenje nismo izvedeli, mogoče pa se skriva v dobri kavi, s kakršno nam je postregel Tone, le spiti jo je treba z užitkom in v dobri družbi. Takšni, kot jo drug drugemu vsak dan znova podarjata Tone in Vida. Da bi bi bilo še dolgo tako, želimo tudi na Bloškem koraku.

Katja Lah Majkić

**ZAKLADNICA
KRASA.**

Izkoristite dan - obiščite MUZEJ KRASA

**MUZEJ KARST
KRASA MUSEUM**

WWW.MUZEJKRASA.SI

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna

Foto: Rok Žgajnar

Kresovanje pri Sv. Urhu

Odšel je France Anzeljc – Petrač, bloška legenda

»Prišla bo pomlad,
včakal bi jo rad,
da bi zdrav vesel
lepe pesmi pel ...«

Petračev France s Hudega Vrha je prihod pomladi sicer včakal, žal pa ne bo več pesmi pel. V 92-em letu starosti je odšel od nas za vedno. Zapustil pa nam je neizmerno bogato bloško kulturno dediščino.

Odraščal je na Gori nad Sodražico in nato na Hudem Vrhu na Blokah. Delal je na domači kmetiji, a med drugo svetovno vojno so ga Italijani skupaj z očetom zaprli in poslali v internacijo v Italijo. Po vrnitvi domov je delal na domači kmetiji. Doma in v vasi se je takrat ob večerih veliko prepevalo – pozimi ob peči, poleti pa so po vasi odmevale fantovske pesmi. France je zahvaljujoč dobremu posluhu in trdnemu spominu ta zaklad ohranil ne samo sebi, ampak tudi nam in bodočim rodovom.

France je pel v vsakem pevskem zboru, ki je na Blokah deloval po drugi svetovni vojni. Najdlje je pel v moškem pevskem zboru Kulturnega društva Bloke, vse od ustanovitve leta 1971. Ko je

Petračeva Micka in France po enem izmed nešteti nastopov

deset let pozneje v društvu začel delovati še ženski del zbora, se je mešanemu zboru pridružila tudi žena Micka. V tem zboru sta kot najstarejša pevca pela še do nedavnega. Manj znano pa je, da je pred leti France nastopal kot odličen igravec v raznih vlogah na novovaškem odru, dokler je pri Prosvetnem društvu delovala dramska skupina.

Pred leti sta z ženo Micko večkrat nastopila na Radiu Slovenija v oddajah »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«. Leta 1990 sta nastopila na festivalu Druga godba v ljubljanskih Križankah in leta 2008 v Festivalni dvorani na Bledu na prireditvi ob 80-letnici Radia Slovenije. Stare pesmi in razne bloške pripovedi sta predstavila tudi na TV Slovenija. Kmalu po njegovem slovesu mu je Radio Slovenija posvetil posebno enourno spominsko oddajo.

Ker je bil ob predstavitvah bogate bloške ljudske dediščine pokojni France nepogrešljiv, je razumljivo, da je sodeloval pri snemanjih več filmov o starosvetnem bloškem smučanju in drugih starih običajih. Še pred dobrim letom je sodeloval v skupini starosvetnih bloških smučarjev na bloškem Mihelovem semnu v Novi vasi.

O celotnem širokem opusu Petračevih, Micke in Franceta, je pred petimi leti Kulturno društvo Bloke izdalo knjižico z zgoščenko s starimi ljudskimi pesmimi in pripovedmi »Sem šu, sem šu čez gmajnico«.

»Ni blo ne fatovšne, ne semnà,
kamor bi ne vabili ga.«

Kot pravi ta pesem, je to veljalo za Petrača. Po nastopih na radiu in televiziji so Petračeva spoznali širom po Sloveniji in zamejstvu ter ju vabili na različne konce naše dežele in tudi onstran meja. Skupaj z Micko in Francetom sem 'prekročil' kar dobršen del Slovenije, ostali so lepi in topli spomini. Še posebno lepo je bilo v Trstu, ko so v Slovenskem planinskem društvu na kulturni praznik februarja 1998 povabili kar vso Petračevo družino. V polni dvorani smo tržaškim Slovencem predstavili Bloke s kratkim filmom, nato pa so Petračevi: Micka, France, hči Berta, sin France in vnukinja Kristina s pesmijo ogreli srca obiskovalcev.

Še bi lahko pisal in obujal spomine na Petračevega Franceta, pisal o njegovi dobri duši in velikem srcu, ki ne bije več. France je na Blokah in drugod pustil globoke sledi.

Nekdaj smo bloški pevci ob slovesu zapeli staro pesem »Lahko noč ti vsi želimo ...«, katere zadnja kitica poje:

»Angelci naj ti igrajo,
sladek sen zazibljejo,
mir in pokoj naj ti dajo,
iz srca naj prineso.«

Naj ti stih velja tudi
Petračevemu Francetu.

France Škrabec

Nekaj utrinkov o Krpanovih poteh

Ob nedavnem posvetovanju o Krpanovi pristnosti in njegovi pravi domovini - Blokah, sem se spomnil nekaterih poti, ki smo jih še nedavno tega ubirali Bločani. Iz svoje mladosti se spomnim velikih sejmov v letih 1954, 1955, 1956, ko je bilo na enem samem sejmu prodanih več kot sto volov. Peš smo jih gnali na Rakek k Bombaču, trgovcu z živino. Ta je potem organiziral železniški prevoz v Italijo, saj so bili kupci večinoma Italijani. Županov Jože, Srebrnjakova Jože in Lado, Lipovcev France in še nas nekaj

drugih fantov smo vole pognali čez Studeno na Radlek. Pri spomeniku kurirjem smo jo ubrali levo po gozdni poti do Grahovega. Pot se je potem vlekla pod obronki Slivnice mimo Martinjaka do Cerknice. Na Žajfnci smo živino napojili in nadaljevali pot na Rakek. Ven smo prišli zadaj za današnjo črpalko. Od tod pa do Bombača je bilo le nekaj minut.

Ob nekem drugem sejmu, mislim, da je bilo 1957. Bombač ni hotel sprejeti živine in nas je odgnal naprej proti Prestranku.

Bilo je že pozno zvečer, ko smo se neradi odpravili naprej čez Rakov Škocjan, mimo Kaliča, za Javorniki, nad obronki Postojne in se zgodaj zjutraj ustavili na železniški postaji Prestranek. Celo noč sem se držal za rep nekega vola, ki me je potrpežljivo privlekel do cilja. Zaspal sem kar na klopi železniške postaje. Za pot pa smo kar nekaj zaslužili. Pozneje je živino vozil zadružni kamion OM. To je bila tudi ena od mojih Krpanovih poti v svet in domov.

Dostikrat sem se spomnil te poti, ko smo na Turističnem društvu Bloke izbirali traso danes poznane Krpanove poti.

Ta pot je bila vrisana tudi v popotniški priročnik Po Krpanovih poteh od Pivke do Rakeka. Za prave pohodnike je dolga tri dni. Med znanimi oblikovalci so bili g. France Ješelnik, Vasja Šega in nekateri drugi; tako kot pri naši bloški trasi.

Srečno pot!

Dušan Kaplan

Zahvala

ob smrti našega dragega

Milana Kraševca
s Hribarjevega 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vsem drugim, ki ste nam ob tej boleči izgubi stali ob strani. Hvala za izrečena sožalja, cvetje, sveče, za darovane maše, za denarno pomoč, za vse spodbudne besede in tople stiske rok.

Hvala dr. Dolesovi, župniku Marinku, združenju Sever in gasilske-mu društvu Velike Bloke, Matjažu Modicu za poslovilne besede. Posebna zahvala tudi vsem, ki ste ga v času njegove bolezni obiskovali skupaj z nami v bolnišnici Golnik in kasneje na Jesenicah.

Bilo vas je mnogo, zato hvala vsem in vsakemu posebej.

Vsi njegovi

RAČUNOVODSTVO

Mirko Zbačnik s.p.

☎ **031 498 583** ✉ mirko.zbacnik@gmail.com

RAČUNOVODSTVO ZA:

- **KMETIJE**
- **SAMOSTOJNE PODJETNIKE**
- **PODJETJA**
- **DRUŠTVA**

Kakšno bo letošnje leto?

Vreme se je in se bo tudi v prihodnje ravno ne po naših željah, temveč po naravnih zakonih in vplivih, ki jih oblikujejo luna, sonce in drugi planeti našega osončja. Na vreme ima močan vpliv tudi mati Zemlja z vsemi oceani, morskimi tokovi, gorami in rekami ... Ne nazadnje pa smo tudi ljudje s svojimi včasih nerazumljivimi posegi v njena nedrja sokrivi za marsikatero nevšečnost.

O vremenu in njenih zakonitostih so med ljudmi nastale in še vedno znova nastajajo številne pripovedi in napovedi kot življenjske resnice. Mnoge med njimi je zbral domačin mag. Dušan Kaplan in jih objavil v samozaložbi v drobni knjižici z naslovom: Vremenska pratika za Bloke za letošnje leto. In kaj v njej piše, kakšen bo letošnji julij, avgust, september in oktober, kakšno vreme nam obetajo ljudske modrosti, tudi bloških očancev, še novembra in

decembra?

Julij – mali srpan, piše v knjižici, bo kar prijazen mesec, z nekaj težavami le okrog polne lune kar že takoj v začetku meseca. Ljudske modrosti pa pravijo:

- Če je drugi dan julija lepo, še 40 dni bo tako!
- Če so julija hladni in mokri dnevi, bodo prazni sodi in hlevi!
- Če dežuje na dan Cirila in Metoda, (7.) dež pere orehe in koštanj ogloda!
- Če je na Lovrenca (10.) lepo, bo še jeseni tako!
- Če je Aleš (17.) soparen in suh, za zimo si pripravi topel kožuh!
- Magdalena (22.) rada joče kot otroče!
- Če je Jakob (25.) lep, bo božič mrzel, a obilna jesen!
- Če na Petrovo (30.) grmi, lešnikov in orehov ni!

Avgust – veliki srpan je čas dopustov in je zadnji poletni mesec. Ugodno počutje lahko

pričakujemo ob polni luni konec meseca (29.)

- Če se velikega srpana po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske dni!
- Če je o Porcjunkuli (2.) vročina, huda bo zima!
- Če Ožbalta dežuje, (5.) še dolgo slabo vreme napoveduje!
- Vreme, ki ga Lovrenc (10.) naredi, se celo jesen drži!
- Če velika maša (15.) mokri, mala maša straši!
- Rada po vremenu Jerneja (24.) se cela jesen nareja!
- Orehe piškave stori, če na Janeza glave (29.) deži!
- Kakor zadnji srpan (31.) vremen, tako celo jesen deži!

September – kimavec. Vreme bo že jesensko, hladno in mokro in z delnim sončnim mrkom (13.)

- Jeseni je za vsakim grmom dež!
- Jesen je čas, ko pride leto darove dajat!
- Kadar zgodaj listje odpade, sneg potem zgodaj zapade!

Dušan Kaplan, dolgoletni zbiralec ljudskih izročil o vremenu

- Če se zgodaj selijo ptiči, bo huda zima o božiči!
- Če je za malo mašo (8.) lepo, dva meseca potem bo tako!
- Če je Matevž (21.) vedren, bo prijetna jesen!
- Če je na Mavricija (22.) jasno nebo, vetrovi pozimi hudo brijol!
- Več boš za Mihalela (29.) nakošil, kot o pustu naprosil!
- Če na Mihelovo sever vleče, veliko zimo in sneg privleče!
- Če o Mihajlu sneg naletuje, dolgo zimo obljubljuje!

Pripravil: Tone Urbas

Pod gajbo

Včasih smo dajali pod gajbo kokoši, ki so sedele v gnezdih, jajc pa ni bilo od njih - sicer so koristne kokoši našle gnezdo pri sosedih. Zato je gospodinja ta beg kokoši preprečila in kokoš, od katere ni bilo jajc, dala pod gajbo.

Prav tako kot v kokošnjaku je v naši ljubi Sloveniji. Nekateri so se vgn-ezdili že pred osamosvojitvijo, toda od njih ni koristi. Drugi, ki bi bili koristni, pa si gredo poiskati gnezdo (delo) drugam in tam dajejo svoj sad, čeprav jih je šolala mati Slovenija.

Ni gospodinje, ki bi poveznila gajbo na nekoristne gnezdilce.

Kdo le bo naredil red, ko pa pri nas še vedno pustošijo kadrovniki z diplomami kumrovške fakultete ali kranjske sorbone?

Marica Marolt, Velike Bloke

Prvomajska

Tisti, ki so okradli največ delavcev, imajo za prvi maj izobešene zastave najbolj svežih barv.

Marica Marolt, Velike Bloke

Gospod, vodnikov nam daj! Tistega davnega leta 1974 je bila v Loški dolini nova maša. Vsa župnija se je zganila in vsak je hotel nekaj svojega dodati, da bi bil praznik lepši. Tako so se zbrali tudi pevci. Pe-

vovodkinja Silva ni naredila selekcije glede starosti. Tako smo bili v zboru pevci, ki so ravnokar končali osnovno šolo, pa vse do starih.

Spominjam se, ko je starejša pevka namesto, da bi pela: »Gospod, vodnikov nam daj ...,« vedno ponavljala »Gospod, vodnikov nam daj ...« in to kljub večkratnim opozorilom pevovodkinje. »Ja,« ji je pevovodkinja večkrat dejala, »saj tudi vodnike potrebujemo, toda tukaj prosimo za vodnike«. Med vajami za novo mašo smo včasih ponovili tudi pesmi za tisti del cerkvenega leta, v katerem smo bili. Ponovili smo pesem Marija, majnik gre čez trate. Pa se oglasi bas, misleč na note: »Ali je še kaj majnika?« in sopran mu odgo-

vori: »Ja, seveda ga je, saj smo šele sredi meseca maja.« Kar nekaj časa smo se mudili pri Kimavčevi pesmi Ti si Peter Skala, ker je osemglasna, pozneje pa smo se namučili tudi s Haendlovo Alelujo.

Med vajami so se spletle tudi nitke simpatij. Nekoč je tenor z izleta v Švico pevovodkinji prinesel zapestno uro. Nekdo je pripomnil: »Silva, da boš vedela, koliko je ura.«

Večina pevcev je zdaj že v večnosti in tako nas vodi geslo: »Iz roda v rod vseh živih pot, naj k tebi vodi, o Gospod.«

Marica Marolt, Velike Bloke

Turizem da, turizem ne

Park Idila - Bloke, Bloško jezero

Že vrsto let se mi po glavi porajajo misli in vprašanja, kako odgovoriti na vprašanje, ki je bilo pred leti zapisano v Bloškem koraku, pa nisem dobila še pravega odgovora. Koliko besed je bilo napisanih pred leti o turizmu v Bloškem glasilu, veliki gospodarski panogi, ki jo uspejo tržiti skorajda po vsej Sloveniji. Velikokrat smo že povedali, da je turizem maraton, ker je potrebno veliko truda in povezovanja med ponudniki. Veliko je dela, ki ni in ne bo

plačano. Potrebno se je vsekakor truditi in videti končni cilj. Vedno je potrebno iskati nove možnosti v turizmu, biti fleksibilen, delovati po povpraševanju in s kančkom kreativnosti ponuditi ponudbo, ki jo ljudje želijo. Leta 2007 smo kupili zazidljivo parcelo v neposredni bližini Bloškega jezera. Zaradi visoke cene, ki smo jo morali plačati za zemljišče, je prvih šest let zemljišče popolnoma samevalo in bilo tudi naprodaj. V lanskem letu nam je uspelo postaviti 6 lesenih hišk, v letošnjem letu

pa sanitarje in leseni kozolec s skupnimi ležišči in pokritim prostorom za skupine.

Urediti je bilo potrebno tudi sprehajalne poti in ograjo okoli parka, da je prostor omejen.

Še veliko je idej in veliko vprašanj za turizem na Blokah.

Za celovito turistično ponudbo v občini Bloke bi vsekakor potrebovali povezovanje celotne občine; TD Bloke, vseh društev, posameznikov, domačinov, kot tudi Občine. Vsi bi morali iskati priložnosti; no, kdor ima interes ...

V prvih dneh junija je sonce pokazalo svojo moč. Brunarica je te dni odprla vrata že v dopoldanskem času, saj so se najavile šolske skupine, ki za svoje organizirane izlete izberejo prav okolico Bloškega jezera. Otrokom predstavimo zgodbo Martina Krpana. Izvejo, zakaj so skoraj vsi medvedi na Blokah oleseneli.

Martina Lah, Hija d. o. o.
Foto: Martina Lah

Leseni kozolec s skupnimi ležišči

Park Idila

Vhod v Park Idila varujeta »gozdna moža«.

Ograja je unikatna, ročno obdelana, žgana.

Skrivnost vere

Ob priliki nove maše bo v cerkev gotovo stopil tudi kdo, ki še nikoli ni bil pri katoliški liturgiji, ali pa je od tega minilo že desetletja. Vse mu bo novo. Vsega sicer ne bo mogel prav natančno videti in slišati, morda pa bo opazil, da v nekem trenutku, zelo svečanem, duhovnik nad kelihom in posodo s hostijami drži roki eno poleg druge z dlanmi navzdol, kot bi hotel nekaj zaupno, skrivnostno vtisniti, navdahniti vsebini teh posod. Slišal pa bo tudi glasne besede: »...zato posveti, prosimo, po svojem Duhu te darove, da nam postanejo telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa ...« Začenja se dogajati spremenjenje.

Spremenjenje je vrhunec evharistične molitve in celotne svete maše. To je jedro, h kateremu je vse usmerjeno. Dogaja se to, kar je Jezus Kristus pri zadnji večerji naročil učencem: »Vzemite in jejte od tega vsi, to je moje telo, ki se daje za vas ... Vzemite in pijte iz njega vsi, to je namreč kelih moje krvi, nove in večne zaveze, ki bo za vas in za vse prelita v odpuščanje grehov. To delajte v moj spomin.«

Naša daritev ne bi imela nobenega smisla, če se že prej ne bi žrtvoval Jezus!

Besede posvetitve niso magične besede, kot jih govorijo čarovniki med čaranjem. To je molitev, ki je povezana z zahvaljevanjem za Božje dobrrote. Zahvaljujemo se in hvalimo Boga pa še posebej zato, ker nam je Jezus Kristus dal svoje telo in kri za hrano in pijačo.

Tega se še posebej spominjamo tudi na praznik sv. Rešnjega Tlesa, ki smo ga obhajali v začetku junija.

Besede, ki jih duhovnik izgovarja, pa spremljajo tudi zelo znane kretnje, ki ste jih pri sv. maši že prav gotovo opazili. Med besedami posvetitve kruha najprej povzdigne hostijo, ki z njimi postane Jezusovo telo, nato pa vzame v roke še kelih, ga prav tako povzdigne, s tem pa se vino spremeni v Jezusovo kri.

S povzdigovanjem Jezusu izkažemo čast in spoštovanje. Zato v tem času tudi klečimo oz. vsaj stojimo. Skupaj z Jezusom, ki je pravkar prišel med nas, slavimo tudi našega skupnega nebeškega

Očeta.

Prav to bo življenjsko, vsakodnevno delo duhovnika, vsak dan znova, ob petkih in ob nedeljah morda večkrat.

In kako je letos s tem v naši domovini? V Sloveniji je 784 župnij in letos bo 9 novomašnikov. Dva prihajata iz naših župnij. Kako velika milost! Dokler imamo med nami duhovnike, imamo zagotovilo, da je Jezus Kristus z nami. Na poseben način je z nami v sveti evharistiji. Po duhovnikovih rokah prihaja med nas Jezus pod podobo kruha in vina.

Če vredno pristopamo k sveti evharistiji, potem imamo v sebi

Božje življenje, ki prinaša mir, veselje, pogum, ljubezen ... Če nam je do tega, da bo Jezus še naprej med nami, pomnožimo molitev in delo za nove duhovne poklice. Novi poklici bodo prišli iz družin, ki bodo kot domače Cerkve vzgojiteljice kristjanov, ki se bodo osebno odločili za pot za Jezusom Kristusom.

Naj bo čas, v katerem obhajamo novi maši, čas zahvaljevanja in veselja, da je Bog blagoslovil naši župniji z duhovnima poklicema.

Veselite se in to veselje delite z drugimi vam želi

župnik Tone

Obnova podružnične cerkve na Studencu

Na Hribu pri naselju Studenec stoji podružnična cerkev sv. Petra. Cerkev je lepo vidna ob spustu z Gline proti Novi vasi, ko prihajaš iz cerkniškega konca, in z Runarskega, ko prihajaš na Bloke z ribniškega strani. Cerkev je konec lanskega in v začetku letošnjega leta dobila novo podobo.

Vaščani Studenca smo že nekaj let razmišljali, da bi na cerkvi sv. Petra prebarvali fasado, saj je bila že zelo grda. V preteklem letu je močna burja odvihnila del pločvine na strehi. Ob pregledu strehe smo ugotovili, da je strešna kritina v zelo slabem stanju. Na nekaj mestih je celo zamakalo. Na vaškem sestanku je bila sprejeta odločitev, da najprej prekrijemo streho. Prisotni na sestanku so sprejeli enotno odločitev o dena-

mem prispevku po gospodinjstvu in prispevku v lesu.

Predsednik vaškega odbora in ključar Franc Marolt je zbral več ponudb za zamenjavo strešne kritine. Izbran je bil najugodnejši ponudnik, podjetje iz Grosuplje. Z deli so začeli meseca oktobra v lanskem letu, zaključili pa v začetku decembra, ravno pred snegom. Letošnjo pomlad so začeli barvati fasado. Ob pisanju tega prispevka je bilo potrebno pobarvati samo še zvonik. Do izida Bloškega koraka pa bo fasada že v celoti pobarvana.

Za obnovo cerkve so poleg prispevkov vaščanov Studenca prispevali nekaj sredstev tudi vaščani iz Topola, ki spada pod podružnico sv. Petra. Nekaj sredstev je dal župnik; nabrala so se od žegnani

in od nabirke pri blagoslovu konj na Studencu. Denarni prispevek je dalo tudi Športno društvo Studenec. Znatno del sredstev je prispevala Občina Bloke.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali sredstva ali kakorkoli drugače pomagali pri obnovi cerkve. Zahvaljujemo se podjetju Zamet d.o.o. za opravljene brezplačne prevoze, Žagi Bela voda d.o.o., Stavbnemu kleparstvu in krovstvu JAN in Slikopleskarstvu Bojc. Še posebna zahvala velja Francu Maroltu, ki je zbral

ponudbe za izvajalce del in vodil projekt obnove. Brez njegove angažiranosti in zagnanosti obnove cerkve najverjetneje ne bi bila izvedena.

Jožica Anzeljc

Obnovljena cerkev sv. Petra na Studencu

PSOGLAVSKI SODRAŽICA DNEVI

26.-28. 6. 2015

PETEK
501 Fest

SOBOTA
Dan športa
Večer na trgu

NEDELJA
Tržni dan

www.td-sodrazica.si

www.td-sodrazica.si

Občina Sodražica

TURISTIČNA
ZVEZA
SLOVENIJE

I FEEL
SLOVENIA

SKLENI IN PRIHRANI.
PRIPOROČAJ IN PRIDOBI.
DO **160 EUR***

- Ob sklenitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja za dve leti pridobite popust do **80 EUR** za AS zavarovanja (avto, dom). Poleg tega boste upravičeni do **brezplačnega zavarovanja prehodne oskrbe zaradi nezgode** vse do 31. 3. 2018.
- Če na podlagi vašega priporočila AS zavarovanja sklenejo tudi drugi, pridobite še vrednostno kartico za nakup pri izbranem trgovcu v znesku do **80 EUR**.

* Pogoji koriščenja ugodnosti so objavljeni na www.as.si.

www.as.si
080 11 10

Dva drobca iz bogate Petračeve zakladnice bloških dogodivščin

TOBAK JE SLASTNA TRAV'CA

Staro pesem s tem naslovom sta večkrat zapela Petračeva Micka in France s Hudega Vrha. Pripoveduje o ženski, ki je kadila, pa ji je bilo tako slabo, da se je za plot zvalila. Potem se je zaobljubila: »... Kadila več ne bom, ampak šnofala ga bom!«

Petrač je ponavadi k tej pesmi dodal še naslednja pojasnila. Včasih so tobak kadili, njuhalili – šnofali in žvečili, »čikali«. »Šnofale« so predvsem ženske. Na hrbtno stran dlani je natrešla drobno narezan tobak in v vsako nosnico potegnila nekaj te »rezanice«. Po tem vdihavanju je večkrat kihala, rekli so, da je kihanje zdravo. Moški so večinoma cigare ali pipe »fajfe«. Nekateri so pa »čikali«. V ta namen so imeli pri sebi v posušenem svinjskem ali ovčjem mehurju grobo narezan tobak in žvečili. Čez čas je možakar ta prežvečeni »čik« izpljunil.

V ta namen so imeli po hišah pljuvalnike. To je bil majhen kvadrati lesen zabojček, napolnjen z žaganjem. Po bloških gostilnah so bili tudi taki pljuvalniki, na stenah pa so viseli napisi: »NE PLJUVAJ NA TLA.« V drugih, sosednjih večjih krajih pa so že imeli

po lokalih kovinske in belo emajlirane okrogle posode s pokrovom, v katerem je bila odprtina za pljunek.

In je en bloški »čikar« mesarju Roglju z Unca prodal par volov in jih nato gnal na Unec. Vola je

oddal, mesar mu je odštél denar in Bločan je šel nato na Rakek, da počaka avtobus za domov. Nasproti železniške postaje je bila gostilna s prenočišči pri Gabrenju.

V gostilni se je usedel za mizo in naročil pijačo. Z užitkom je dal v usta »čik«. Rad bi bil prežvečeni čik izpljunil, pa ni bilo takega pljuvalnika kot po bloških gostilnah, ampak samo te bele emajlirane posode. V zadregi je pljunil kar na tla. Natarica mu je primaknila ta beli pljuvalnik, Bločan pa spet kar na tla, saj revež ni vedel, kaj naj drugega naredi. Natarica mu je spet pomaknila ta beli pljuvalnik. Ko se je to spet ponovilo, je Bločan le pripomnil: »Ja, vejš dekle, če buoš to bejlo sklejdo še dolgo premikala, bom glih vajno plunu.«

Ob hvaležnem spominu na prijatelja Petrača kadil Obloški Tonček

GLUH STRIC IN NEVIHTA

Gočevi s Hudega Vrha so pred nevihto z njive pripeljali poln voz zrelega ječmena, povezanega v snope. Te snope je bilo treba čimprej vdevati v »štante« v kozolcu, saj je grozila poletna nevihta. Gočev stric je splezal na »štant« in vdeval med late snope, ki mu jih je s podajačem podajal mladi Matija snop za snopom. Stric je bil skoraj popolnoma gluhi in ni slišal oddaljenega grmenja.

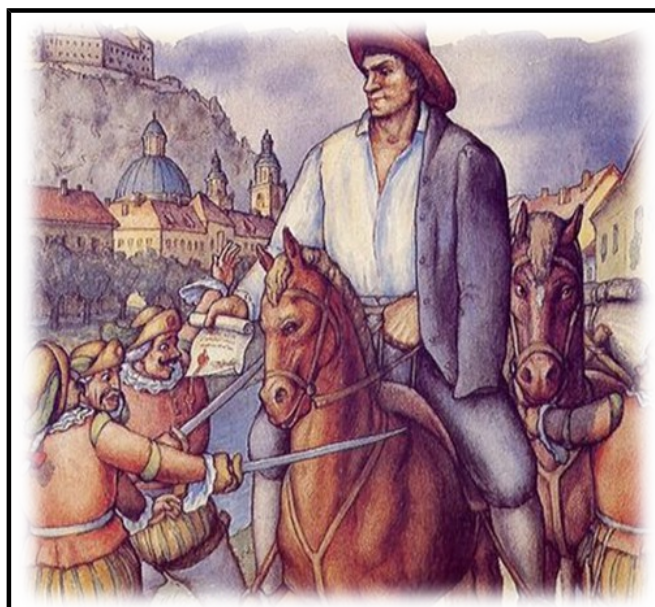
Hitela sta, nevihta se je hitro

bližala. Stric je bil že visoko v »štantu«, ko je nenadoma prav blizu udarila strela. Močno je treščilo in Matijo je zračni pritisk vrgel po tleh s podajačem in snopom vred.

Stric poka ni slišal in je zakričal: »Kaj se valaš nesnaga! Podajaj! Vsak cajt se bo vlilu!«

Ob hvaležnem spominu na prijatelja Petrača zapisal Obloški Tonček

		IZ KAMNA, BETONA ZIDANO POBOČJE	ANTON LAJOVIČ	STARO IME ZA SANKT PETER- BURG	MOŠKI Z VELIKIMI OČMI	KATRAN	CIRKUŠKI ŠALJIVEC	ARHEO- LOŠKO NAJDIŠČE PRI ŽI- ROVNICI
MAJHNA LESENA TULJAVA ZA ROČNO DELANJE ČIPK								
REŠETKA ZA PEČENJE NAD ŽERJAVICO								
ZADNJA IN PRVA ČRKA			NACIJA ČRKA GRŠKE ABECEDA					
MILAN KUČAN							VLADIMIR NAZOR OČKA, ATEK	
						IGRALKA DOLINAR HORVAT DVOROČNA SEKIRA		
AVTOR: MARKO DREŠČEK	NEMŠKI PISATELJ (HER- MANN)	UMAZA- NOST, POLUCIJA	FIZIK IN PUBLI- CIST ČERMELJ	ZORAN THALER OLGA FRANCA				
					ALENKA DOVŽAN	KRAJ V ŠVICI OB RENU MATERINA DUŠICA		RAST, POSTAVA
LESENA PRIPRAVA ZA ROČNO PREDENJE POMIRILO ZA BLA- ŽENJE SPOLNE SLE						SHRAMBA ZA VINO V VINO- GRADU	PRISTAŠ REIZMA KADMO- SOVA HČI	
								TATJANA REMŠKAR DELNI ZLOM
SETEV, SEJANJE				HENRY JAMES	FILI- PINSKI OTOK PERZIJSKI VLADAR			
NARODNI PARK NA OTOKU KJUŠU				JAPON. BORILNA VEŠČINA ZADNJE PREDIVO			PONOS LITE- RARNA OSNOVA ZA FILM	
CHARLES NODIER			SVOBODNA IZBIRA ČESA MLEČNI IZDELEK			IGRALEC IN PEVEC MINEO IGRALKA LONGORIA		MEHIŠKI KITARIST (CARLOS)
KDOR JE SKOPLJEN								ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA TRUŠČ, HRUŠČ
KASACK, AUGST, CANO, MINDANAO	KRAJ V POLJAN- SKI DOLINI DRŽAVNI URADNIK				DOLOČANJE VIŠINSKIH RAZLIK NA TERENU VRSTA HRASTA	ORGANSKE KEMIČNE SPOJINE		
MANJŠE PERO						ŠPANSKI TEOLOG (MELHJOR) NAČRT		NICOLE KIDMAN EGIPČAN- SKI SVETI BIK
GLAVNI VEZNIK			SMUČI (MEDNA- RODNO)	MOTORNO KOLO Z MAJHNIMI KOLESI NEM. SMU- ČARKA (MARTINA) ERVIN ČURLIČ			ŽENA KRALJA LATINUSA TEKOČINA V ŽILAH	
MEDNA- RODNI KLIC NA POMOČ						PREBI- VALEC KROPE ZORAN DRAGIČ		
VZDRŽEN MOŠKI, SPOKOR- NIK					RAZRITA ZEMLJA			
KRATKE SANI ZA SPRAVILO SENA V DOLINO					REDKA, BELA, CINKU PODOBNA KOVINA		DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM	

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Katja Lah Majkić, Tone Urbas
 Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje in prelom: Tadej Pavlič, Simon Korenjak, Gregor Ulčar | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke
 Naklada: 1250 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Seznam dogodkov od 24. 6. 2015 do 30. 9. 2015

NAZIV DOGODKA	ORGANIZATOR	KRAJ (NASLOV)	DATUM IN URA	KONTAKT
Nova maša gospoda Aljaža Kraševca	Župnija Sv. Trojica	Sv. Trojica 4 1385 Nova vas	28. 6. 2015 ob 10. uri	Anton Marinko ☎ 041 55 2829 zupnijabloke@gmail.com
Nova maša gospoda Blaža Dobravca	Župnija Bloke	Fara 18 1385 Nova v	5. 7. 2015 ob 14. uri	Anton Marinko ☎ 041 55 2829 zupnijabloke@gmail.com
2. tekmovanje s starimi brizgalnami	PGD Nova vas	Pred gasilskim domom v Novi vasi	19. 7. 2015 ob 14. uri	Jože Milavec ☎ 041 349 153
Veselica z Ansamblom Saša Avsenika	PGD Nova vas	Pred gasilskim domom v Novi vasi	19. 7. 2015 ob 17. uri	Miloš Kogej ☎ 041 631 844
Turnir v košarki 3 na 3 – Brez kosti	BŠD Lisec	Športno igrišče Velike Bloke	29. 8. 2015 ob 13. uri	Dejan Otoničar ☎ 031 860 840 otonicardejan@gmail.com
7. Tek po Blokah	ŠD Bloke	Bloško jezero	13. 9. 2015 ob 10. uri	info@sd-bloke.si www.sd-bloke.si
Kolesarjenje po Blokah	ŠD Bloke	Igrišče Nova vas	13. 9. 2015 ob 14. uri	info@sd-bloke.si www.sd-bloke.si
OŠ turnir v malem nogometu	ŠD Bloke	Igrišče Nova vas	13. 9. 2015 ob 15. uri	info@sd-bloke.si www.sd-bloke.si
Mihaelov sejem	Turistično društvo Bloke	Nova vas	20. 9. 2015 ob 10. uri	Matej Pakiž ☎ 031 326 158 tic.bloke@gmail.com
Osrednja občinska proslava	Občina Bloke	Večnamenska dvorana Bloški smučar	25. 9. 2015 ob 18. uri	Jožica Anzeljc joza.anzeljc@bloke.si
Pohod na Blošček	ŠD Bloke	Metulje	26. 9. 2015 ob 15. uri	info@sd-bloke.si www.sd-bloke.si

VLJUDNO VABLJENI!

Vse organizacije, vaške skupnosti, klube, društva in posameznike prosimo, da nam posredujejo podatke o dogodkih, ki jih nameravajo izvesti na področju občine Bloke, in sicer na elektronski naslov bloski.korak@bloke.si. Z napovednikom dogodkov bomo obveščeni vsi občani in širša javnost, na ogled pa bo tudi na spletni strani občine Bloke. www.bloke.si.

Agrocenter NOVA VAS

☎ 01/ 7098 075

AKCIJA

od 01.06.- do 01.08.2015
oz. do odprodaje zalog

REPSOL MAST MOLIBGRAS

več namenska litijeva mast EP2 za kmetijsko mehanizacijo
Priporoča se uporaba za mazanje mehanizmov izpostavljenih
zdrsom, težkim razmeram in daljšem obdobju mazanja.
Prav tako je namejena za mazanje ležajev, ležajev hidravličnih kladiv,
odprtih menjalnikov in rezervnih koles.
Področje uporabe -20°C do 120°C. Mast ima odlične karakteristike
pri ekstremnih obremenitvah, visoko obstojnost in zelo dobro
zaščito pred oksidacijo, korozijo in rjo.
Stopnja kvalitete: DIN 51825 KPF - 2K

2,60€/400g

SMO POOBlašČENI PRODAJALEC ZA REPSOL:

6,30€/2kg

5,30€

REPSOL ELITE NEO 10W - 30,1L

olje za kmetijske stroje s 4 taktnimi motorji
(kosilnice, kultivatorji...)
Pol sintetično olje z ekskluzivno 3E tehnologijo,
primerno je za bencinske in dizelske motorje.
Nudi učinkovito zaščito motorja in njegovih komponent
pred obrabo ter ohranja čistočo in notranjih delih motorja.
Specifikacija: ACEA 10W30, API SN/CF

-5%

popust
ob gotovinskem
plačilu

PREKOPALNIK MARKO

model: 110
teža: 45 kg
motor: HONDA 55
maksimalna širina kultiviranja: 750 mm
maksimalna globina: 220 mm
cena: 575,00€

VRTNA KOSILNICA

McCULLOCH
model: M56
cena: 521,00€

AKCIJA

od 1.maja do 30. junija 2015 oz. do odprodaje zalog

AKUMULATORJI TOPLA

55 Ah, D+ 62,99€
75 Ah, D+ 79,99€
100 Ah, D+ 104,99€

Skupina JUB ob svoji 140-letnici z veliko humanitarno akcijo

JUB v letošnjem letu proslavlja častitljivih 140 let svojega obstoja. Okrogla obletnica, s katero se lahko pohvalijo redka slovenska podjetja, ima za JUB velik pomen. Okrogla številka kaže na spoštovanje tradicije, zaposlenih, kupcev in okolja.

JUB je kljub negotovi gospodarski situaciji v zadnjih desetletjih beležil stalno rast, večal število zaposlenih in se širil na tuje trge. Predvsem pa je ves ta čas ohranjal tesno vez s kupci, ki so vedno znali prepoznati kakovost JUB-ovih izdelkov in podjetju ostali zvesti. Podjetje je ostalo slovensko, z domačimi lastniki, s svojimi izkušenimi strokovnjaki pa ves čas skrbijo za lasten razvoj. Sedež podjetja se že od leta 1875 nahaja na isti lokaciji, tovarno pa so z novimi proizvodnimi obrati z leti širili, posodabljali in razvijali tudi v sodelovanju z lokalno skupnostjo.

JUB je danes slovensko, sodobno in mednarodno uveljavljeno proizvodno podjetje z močnimi lastnimi blagovnimi znamkami, ki jih kar 75 % prodaja v tujini. Podjetje je prisotno na več kot tridesetih trgih in sodi med deseterico najbolj internacionaliziranih slovenskih podjetij. Z več kot 570 zaposlenimi posluje preko svojih trinajstih odvisnih družb, ki jih ima v desetih državah in so v 100-odstotni lasti matične družbe JUB-H d.d.

Okrogli jubilej bodo v podjetju JUB obeležili s humanitarno noto v krogu tistih, ki so že vrsto let njihovi zvesti kupci. V sodelovanju z zavodom Anina zvezdica bo potekala velika humanitarna akcija, v kateri bo JUB s svojimi izdelki pomagal družinam, vrtcem, šolam, društvom ali tistim ustanovam, ki javnih objektov zaradi finančne stiske ne zmorejo obnoviti sami. V humanitarno akcijo se bodo vključile še vse odvisne družbe in bo potekala pod geslom »Skupina JUB ob svoji 140-letnici za 140 pomoči potrebnim«. Vrhunec akcije bo pred iztekom leta, o celotnem poteku pa bo javnost ves čas podrobno obveščena.

Ob 140-letnici JUB-a vam podarimo 1l barve.

Okolju prijazna
notranja zidna barva,
ki ji zaupamo že več
kot 45 let.

JUB 140 years
Since 1875
Thank you for trusting